

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZAM

KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-UT 6. SZAM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 4800 kor. Egyes szám ára Ausztriában 1500 osztrák kor. Jugoszláviában 8 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-53, KIADÓHIVATAL: 195-59, VASÁRNAP, ESTÉTŐL REGGELIG: JOZSEF 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 október 8.

41. szám

Daruváry ma folytatja tárgyalásait a kisántánttal

A genfi tanácskozások alapján Budapesten folytatódnak a gazdasági és politikai tárgyalások

(A Reggel tudósítójától.) Daruváry Géza dr. külügyminiszter szombaton este érkezett vissza a fővárosba Bécsből, ahol magánügyeit intézte el. Daruváry tudvalevően még Innsbruckban elmaradt a Genfből vele együtt hazatérő miniszterelnöktől és hosszabb ideig tartózkodott Bécsben. A külügyminiszter már vasárnap délelőtt elfoglalta hivatalát és

fogadta a külföldi államok budapesti követeit.

Ezután hosszasan tanácskozott Kánya Kálmán meghatalmazott miniszterrel, aki a külügyminisztert távollétében helyettesítette.

Föltétlenül megbízható helyről nyert értesülésünk szerint Daruváry Géza külügyminiszter már a hétfői nap folyamán folytatni fogja a kisántánt államainak képviselőivel azokat a tárgyalásokat, amelyeket

Genfben Benes és Nincsic külügyminiszterekkel megkezdett.

Ezek a tárgyalások elsősorban gazdasági természetűek, azonban

sok fontos politikai kérdés is megvitatásra kerül.

Igy már a közel jövőben tárgyalás kezdődik a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés

régóta vajudó kérdésében is. A most folyó tárgyalásoknak fontos anyagát alkotja ezenkívül a szomszéd államokkal való forgalmunk megkönnyítése, az utlevél- és vízum-rendszer gyökeres reformja. Mindezekben a kérdésekben Genfben már meglehetősen előrehaladott tárgyalások folytak, amelyek most Budapesten fognak befejeződni.

Elmarad a tőzsdeadó fölemelése

A pénzügyminiszter nem él a fölhatalmazással

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt hetekben súlyos visszahatást váltott ki nemcsak a tőzsde, hanem közvetve az egész gazdasági életben is az a hír, hogy Kállay Tibor élni fog a legutóbb megszavazott fölhatalmazási törvényben foglalt jogával és fölemeli a tőzsdeadót. A forgalomba került hírek arról szóltak, hogy

a tőzsdeadó a jelenleginek kétszerese lesz és ez ellen a terv ellen a magyar közgazdaság minden mértékadó tényezője a leghatározottabban állást foglalt. A Reggelben Végh Károly, a tőzsde elnöke és Frey Kálmán, a tőzsde alelnöke nyilatkoztak erről a kérdéssel és kijelentették, hogy

a tőzsdeadó duplájára való fölemelése katasztrofális hatással lenne a tőzsdére

és ha ez bekövetkezik, ők lemondanak elnöki állásukról. Kállay Tibor pénzügyminiszter nyomában Genfből való hazatérése után tanulmányozni kezdte a tőzsdeadó kérdését és meg-

hallgatta úgy a tőzsde elnökségének, mint más szakembereknek véleményét, amely egyhanguan egy szót, hogy a tőzsdeadó fölemelése ezidő szerint kiszámíthatatlan károkat okozna az egész gazdasági életben. Ennek ellenére a pénzügyminiszter mindeddig nem hozta nyilvánosságra, hogy mit szándékozik a tőzsdeadó ügyében tenni és

ez a bizonytalanság nyilván szerepet játszott a tőzsdei értékek legutóbbi nagy áresésében.

A Reggel most megbízható helyről azt az értesülést kapta, hogy a pénzügyminiszter nem fog élni a fölhatalmazási törvényjavaslatban megadott jogával és

elajtotta a tőzsdeadó fölemelésének tervét.

Ez az elhatározás a közgazdaság körében nagy megnyugvást fog kelteni és hozzájárul a tőzsde gyógyulási folyamatához.

Poincaré a francia-angol ellentétokről

Páris, október 7.

Poincaré miniszterelnök ma Ligny en Barroisban megtartotta bejelentett beszédét. Tárgyalta a Ruhr-kérdést, rátért lord Curzon beszédére és a többek között a következőket mondotta: Akárki vegye át holnap Németország sorsának intézését, mi hűvek maradunk önmagunkhoz és továbbra is igyekezni fogunk állandó garanciákat szerezni biztonságunkra és a jóvátételi fizetésekre. Nem hinném — mondotta ezután Poincaré —, hogy az angol miniszterelnök álláspontja és a miénk között áthidalhatatlan ellentét volna. A francia programot a sárga könyvben kifejtettem és nincs mit módosítani rajta. Barátságos és bizalomteljes tárgyalások, amilyenek legutóbb Baldwinnal folytak, megújíthatók, hogy az ántánt ismét szilárdabban alakuljon.

„Szó sincs róla, hogy elfogadjam a pénzügyminiszteri tárcát“

Teleszky János nyilatkozata

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel legutóbb megírta, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter lemondását ismételtén előterjesztette a miniszterelnöknek, aki azonban egyelőre maradásra kérte Kállayt. A később kiadott hivatalos nyilatkozataik mindent elmagyaráztak. A Reggel értesüléseit. A pénzügyminiszterválsággal kapcsolatban fölmerült az hír, hogy Kállay utóda Teleszky János lesz a pénzügyminiszteri székben, ezért kérdést intéztünk Teleszky Jánoshoz, a Pénzügyi Tanács elnökéhez, hogy vállalja-e a pénzügyminiszteri tárcát, ha azt neki följajánlják. Teleszky kérdésünkre a következőket válaszolta:

— Szó sincs róla, hogy elfogadjam a pénzügyminiszterséget. Különben is, Kállay Tibor pénzügyminiszter ur tudommal egyelőre nem távozik állásából.

A kapitalizmus bolsevizmusa

Ujpest városára tegnap este sötétség borult, az üzletekben, lakásokban, kávéházakban, széles utcákban és sikátorokban kihunytak a villanykörtek, megvakult egy nyolcvanezer lakosu város, csupán a közkörházban pislákoló némi fény. Pontban 6 órakor ugyanis a Phöbus Rt., amelyet szerződés köt a város világítására, egyszerűen kikapcsolta az áramot és átadta Ujpestet a sorsának. Csak a vak véletlen segítette az újpestieket, hogy tűz, rablás, betörés, pánik meg nem látogatta éjszakájukat. Beszéljünk a betegekről, akik kórógyukon vergődve lehették a virradatot, beszéljünk a mai idők általános emberi betegségéről, a neuraszténiáról, amely nagyjátja a veszedelmet, az izgalmat és a bizonytalanság gyötrelmes érzését. Ha egy közüzem munkásai sztrájkolnak, úgy fegyveres erő áll az egyetemes polgári érdek szolgálatában. És ha egy közüzem igazgatósága sztrájkol? Mi ez, ha nem a kapitalizmus — bolsevizmusa. Milyen emberi vagy hatalmi jogon mondja ki a sötétséget egy részvénytársaság elbizakodott igazgatósága? Honnan veszi az erőt, az elhatározottságot és a vakmerőséget, hogy valamely pörös szénelszámolás kedvéért közel százezer lelket egy haszontalan gesztussal odadobjon — ki tudja — akár egy irtózatoss katasztrófának is. Hadi jog, ostromállapot van talán és a Phöbus újpesti igazgatója a vezénylő tábornok? Mi elkeseredetten harcoltunk a botbüntetés ellen, de ha már a kurzus visszaállította a derest, itt volna az alkalom a kipróbálására. A Phöbus igazgatói, akik az árambeszüntetésben ludasok, huszonöt botot érdemelnek. Legalább huszonötöt! Az ember ámulva nézi az eseményeket, hogy a háború és a forradalmak megpróbáltatásai után és azután, ami itt történt az elmúlt években, akadnak még, akiknek nem nőtt be a fejük lágya, akik képtelenek megmérni elhamarkodott, ostoba cselekedeteik horderejét. Ez a Phöbus-igazgató, akinek a nevére sem vagyunk kíváncsiak, a kapitalizmus, a fönnálló gazdasági rend létét és alapját kockáztatja, amikor nyersen visszaél azzal, amiből szeliden és szerényen élnie kéne. Egy igazgató, sőt vezérigazgató, aki forradalmi alapon áll. Hát látott a világ ilyet! Egy ember pökhendiségét, magabizottságát, aki kiáll más százezer ember nyugalma, békéje, rendje, élete ellen, mint egy Cézár, vagy Landler vörös marsall. Még elképzelni is türhetetlen, fölböszítő, dühbegurító. Jogászok azt mondanák, hogy az igazgatóság ténykedésében a zsarolás minden kritériumát látják fönforgni. Mi mást mondunk, Például kell statuálni, hogy megértse mindenki, akifillet, hogy a közérdek mögött lapuljon meg a jogtalan magánérdek. Sőt, mi több: gyakran a jogos magánérdek is.

Prohászka püspök harci riadója a liberalizmus ellen

A katolikus nagygyűlés vasárnapja

(A Reggel tudósítójától.)

Az országos katolikus nagygyűlés első nyilvános ülése ma volt a Fővárosi Vigadó nagytermében. Az elnöki megnyitót *Albrecht* királyi herceg mondotta. Utána *Schioppa* pápai nuncius mondotta el beszédét. Érintette a mai kor szellemi problémáit, aztán így folytatta:

— Nem, nem soha! Sohasem fogunk engedni vallási elveinkből! Türelem, együttműködés, baráti érintkezés, helyes; ámde mindennek sértetlenül kell megmaradnia, ami a katolicizmus vallási elveit bármiképpen is érinti, sértetlenül, akárcsak a gránit sziklának, amelyet még a vihar és a villám sem kezd ki.

— A felekezeti béke, amelyet mi, katolikusok, őszintén kívánunk, nem jelenti és nem is jelentheti a hitbeli közönyt, amelyet az egyház elítél. A felekezeti béke nem jelenti és nem is jelentheti a hitbeli közönyt, amely magától támad a nép lelkében, ha engedjük, hogy jelen legyen a szertartásokon, ahol sajnálatos vegyületekben keveredik egymásra a szentmise és a katolikus pap áldása, a protestáns pásztor beszéde és áldása, a Talmud éneke és a zsinagóga rabbijának áldása.

A nuncius után *Sipőcz Jenő* polgármester beszélt.

Két Budapest van, mondotta többek között a polgármester. A székesfőváros lakosságának egy része sajnálatos érzéketlenséget tanusít az erkölcs, a hitélet és a nemzet nagy kérdései iránt. Ennek is egyik kategóriáját mesterséges agitáció neveli az említett érzések megtagadására, amely erőszakos agitáció jelentős sikert ért el olyanoknál is, akikben pedig a természetes jóérzés megvolna és hajlamossá volnának tehát a nemesebb eszmék befogadására is. A másik kategória a született zaboláltan, vallástalan, erkölctelen, nemzetietlen elemből áll, amelyben nagyon sok az idegen. Ezek nem ismernek sem Istent, sem hazát. Egyetlen vágyuk a pénzszerzés és az élvezetvágyuk kielégítése. Nem ismerik a családi élet bensőségeit, tisztaságát, nincs bennük szociális érzés, nem tisztelik a mult szent hagyományait. Ha rosszul megy dolguk, átszessik szentogatókat színhelyét máshová. Készséggel hajlandók minden fölforgatásra, hogy a zavarosban halászhassanak. Azért ez az elem még akkor is forradalmár, ha már vagyont harcolt össze. Ez a két kategória alkotja a fővárosnak egy kis hányadát. A nagyobbik rész azokból kerül ki, akik mindennek az ellenkezőjét teszik. Budapestben a messze túlnyomó rész ebből az utóbbi tisztas elemből áll.

A polgármester után *Prohászka Ottokár* lépett az emelvényre és a katolikus lélek orientációjáról tartott előadást. Beszélt a nyugat-európai keresztény kultúra földregéséről, a liberalizmus csődjéről és a szociális struktúra szétomlásáról.

— Nem bírom lefesteni azokat a színeket — mondotta a szónok —, amelyekkel a mai rettenetes nyomorúságot önké elé varázsolhatnám. Az egyház folyton hirdette, hogy ezt a rettenetes leromlást már 150 évvel ezelőtt készítették elő.

hogy ami liberalizmus, ami szabadkőművesség, az ünkreleszi a keresztény kultúrát is, nemcsak az anyaszentegyházat. Ezt a belső társadalmi, kulturális, intellektuális zülleszt a szabadkőművesek és az intelligenciák készítették elő.

XIII. Leó pápa az ő fenséges enciklikájában föl hívja a katolikusok figyelmét: rántsátok le a szabadkőművesség arcáról az álarcot, hadd mutassa meg az igazi arcát.

mert álarc az ingyentej, az ingyenkényér, a csecsemővédelem, álarc az egész lexikonja a frázisoknak, humanizmusról, az egészen a gyökere, tisztelt kongresszus, a kereszténység lerontására irányuló gondolat.

— A liberalizmus szabadságot akar, szabadon akar gondolkodni, erkölctelenkedni, házasságot kölni és bontani, szabadon akar siberolni. Nekünk is kell politikai szabadság, nekünk se kellenek a bürokratizmus kamarilláinak macska zugai, mi is szabad emberek akarunk lenni, de a kereszténység gondolata szerint a szabadságot a tekintéllyel, az igazsággal összekapcsolva. A liberalizmus adott tudomány szabadságot, hogy az egyetemeken minden tücsköt-bogarat, erkölctelenséget, destruktív elbádosanok. Nem kellett más, csak egy kis doktori pallium a hóbotosok nyakára, mindjárt fölmehtek a katedrara. Gazdasági téren csak azt látom, hogy

a liberalizmus révén a földet elesztették és a koldus-társisnyút a magyarok nyakába akasztották és adták egy nagy szabadságot nekünk: utlevelet Amerika felé.

Nem mondom, van parlamenti szabadság is, nem akarok valami sértőt mondani, hiszen itt tiszteljük a parlament elnökét, de a parlamentarizmus is lejárt magát. Nekünk nem kell szabadság a magyar egyetemi ifjúságnak az egyetemről való kilejtésére! (Óriási éljenzés.)

— Rettenetes, amit a szociáldemokrácia hozott ránk. A szociáldemokrácia valamiképpen jót akart, de a folytonos osztályharc képtelenség. A szociális érzést kell belevinni mindenbe, a családba, az iskolába, a munkáviszonyokba. Tehát a katolikus kongresszus irányítására ezt a három elvet ajánlom: a hitélet kimélyítését a destruktív szemből, a katolikus hit vallását a liberalizmussal szemben, a katolikus keresztény szeretetet minden szociális törekvésben.

Délután a régi Országházban a Katolikus Népszövetség tartotta ülését. *Miklós Andor dr.* a kurzus hibáit ostromozta. Kifejtette, hogy a keresztény jelszók mög számos álkeresztény bujt el s a keresztény szervezkedést egyéni céljaira használta ki.

A francia-német megegyezés előzményei

Tanácskozás Krupp a fogházban

Páris, október 7.

Az Havas-ügynökség a német iparosoknak *Degoutte* tábornoknál történt megjelenéséről a következő jelentést közli: Szeptember 30-án a nagyiparosok Unna-ban tartott tanácskozáson *Stinnes Hugót*, *Vogler* igazgatót, *Klöckner* elnököt, valamint *v. Velsen*, az állami bányák igazgatóját megbízták, hogy a megszállt hatósággal lépjenek érintkezésbe a munkának a Ruhr-vidéken való újrafölvételéről. Az említett delegátusok Berlinbe mentek, hogy a német kormánynak ezt a határozatot tudomására hozzák. A kormány hozzájárulásával azután *Krupp von Bohlen* a fogházban tanácskoztak. Ezután megjelennek *Degoutte* tábornoknál és előterjesztették azokat az alapvető elveket, amelyek a munkának a francia hatóságokkal teljes egyetértésben való újrafölvételénél szem előtt tartandók volnának.

Lopás és sikkasztás miatt lelatoltattak egy rendőrségi tisztviselőt

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság központi ügyeletén a mult héten megjelent *Báthory István* 23 éves joghallgató, rendőrségi díjnok és ismeretlen tettes ellen lopás büntette címén följelentést tett. Panaszában azt adta elő, hogy éjszaka a lakásán ismeretlen tettes a kabátjában levő pénztárcáját ellopta, amelyben közel egymillió készpénz volt. Elmondta, hogy két lakótársa van, de egyikre sem gyanakszik. A rendőrségi nyomozás során érdekes fordulatot vett az ügy. Amikor ugyanis megkérdezték a rendőrdíjnokot, hogy honnan volt ennyi pénze, azt vallotta, hogy egy ismerőse dollárokat adott neki beváltás végett és a pénz így nem is volt az övé. Mialatt *Báthoryt* vallatták, megjelent a főkapitányságon egy *Sherlak Géza* nevű egyén, aki viszont *Báthory István* ellen tett följelentést. Elmondta, hogy már régebben átadta dollárjait *Báthory*nak, hogy váltsa be, de nem tudja tőle megkapni a pénzt és *Báthory* régóta hitegeti, hogy egymillió koronát kosztba adott. E följelentés hatása alatt azután *Báthory István* megtört, beismerte a rendőrségen, hogy nem loptak el tőle egy fillért sem, a följelentést csak azért tette, hogy a gyanút magáról elhárítsa. A millió koronát az *Emke-pincében* és a *Teréz-körúti Magyar Házban* éjszakai nők társaságában elmulatta. Mindjárt beismerte a fiatal rendőrdíjnok azt is, hogy még egyéb bűn is nyomja a lelkét. Egyik lakótársának a zsebéből ő lopta el a pénztárcáját, amelyben 78.000 korona készpénz volt. Bóra *Jenő* állampénztári főoszt. barátját is meglapta. Amikor ez beteg feküdt a lakásán, elemelte aranyóráját és 358.000 koronáért eladta. *Báthory István* letartóztatták, majd átkísérték az ügyészségre, ahol dr. *Herzegffy* királyi ügyész a soros vizsgálóbíró előtt az előzetes letartóztatás főtartását indítványozta.

Englebert Cori. kilométer garanciával
Michelin cablé pneumatik
Autófűszerelések
HAGY JÓZSEF
VI, Gyár-utca 17 Telefon: 21-97

Kemal csapatai bevonultak Konstantinápolyba

Konstantinápoly, október 7.

A török csapatok ma a lakosság lelkes ünneplése közepette bevonultak a városba. A házak föl voltak lobogozva. Este a város fényárban uszott. A nevezetes nap megünneplésére népiünnepélyeket rendeztek.

A gyermekhad erejét növeli a

**SZENT ISTVÁN
MALATAKIVONAT.**

mert minden mesterséges anyag nélkül készített természetes tápszer verszegény, legyengült egyének, nehéz betegségből lábadozók számára. Elvágatlan satnya gyermekek erősítésére, ver és csontképződésének elősegítésére szolgál. A légzőszervek izmalmát csillapítja és a görcsös köhögést enyhíti.

Kölcsönzsákok

SCHLESINGER ÉS TÁRSA
szék- és ponyvakereskedők
BUDAPEST V. KALMAN-UTCA 14
Telefon: 15-28

Magyar Agrár- és Járulékbank Rt.
vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgőnyeim: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron tőheres- és lucernamagot
és egyéb gazdasági magvakat
Mintázott ajánlatokat kér

Dr. Grünwald Emil
banküzlete

Telefon: 192-27 767 V. Bálvány-utca 13
Postatak. számla 52117 fetelelet

IRODABUTOROK
Pénzszekrények
HIRSCH ÉS TÁRSA
Budapest V. Aikolmány-utca 10. sz.

Teherautók és Pótkocsik
ujak és használtak nagy választékban.
Fuvarozást vállalunk!
RÓKA ÉS TSA RT
TEHERAUTÓTELEP
Csanád-utca 3. szám. Telefon 46-01

BORSHORDÓKAT minden nagyságban és mennyiségben jutányos áron szállít:
Böhm Kálmán hordógyár
rt., Budapest VI, Szabolcs-utca 19
Telefonszám: 148-12, 129-01. Távirati cím: Hordósböhm

Hol tartózkodik a miniszterelnök?

Cseh lapok hírei a miniszterelnök tárgyalásairól

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István gróf miniszterelnök a múlt vasárnap este 11 óra 5 perckor elutazott Budapestről. Genfből való megérkezése után mindössze 24 óráig tartózkodott itthon és utána pihenés céljából ismét elhagyta a fővárost. Amint A Reggel múlt számában közölte, Bethlen gróf Sátoraljaúj helyre utazott. Ezzel szemben másnap megjelent egy hír,

amely azonban egyáltalában nem volt hivatalos jellegű,

hogy a miniszterelnök pihenés céljából Radványba utazott Károlyi László gróf birtokára. Közben a cseh Lidove Noviny című lapban megjelent egy hír, amely szerint

a magyar miniszterelnök a cseh határ közelében, egy ismeretlen helységben, Csehország vezető politikusaival, elsősorban Svehla miniszterelnökkel és Benes külügy-miniszterrel tanácskozik.

Ezt a hírt átvette a Prágai Magyar Hírlap is, amire magyar részről cáfolat jelent meg, azonban ez a cáfolat sem közli,

hol tartózkodik tulajdonképpen a miniszterelnök?

Ezt a homályos tényállást egyetlen hivatalos jelentés sem világítja meg, úgy, hogy nem esoda, ha a külföldi sajtóban a legkülönbözőbb és a legfantasztikusabb hírek jelennek meg a magyar miniszterelnök utazásáról. Másrészt úgy is értesülünk, hogy Bethlen István gróftól magántermészetű gazdasági ügyei tartják távol a fővárostól.

A miniszterelnök hazatéréseinek pontos dátuma még mindig ismeretlen. Annyi bizonyos, hogy október 14-én Bethlen István gróf is részt vesz az egységes párt szolnoki zászlóbontó nagygyűlésén és nagy beszédet fog mondani az ország külső és belső politikai helyzetéről.

Vasárnap a fajvédők Abádszalókra utaztak le Gömbös Gyula beszámolójára. Gömbös és a többi fajvédő szónokok ismét vehemens kirohanást intéztek a kormány ellen és különösen a külföldi kölcsön föltételei miatt illették kemény bírálattal a miniszterelnököt.

A nemzetgyűlés október 15-én összeül ugyan, de nyomban, még tán ugyanezen a napon — értesülésünk szerint — újból elnapolják a Házat november 3-ig. Ez idő alatt a bizottságok tárgyalják a földreformnovellát,

amellyel a múlt pénteki minisztertanácsnak kellett volna foglalkoznia.

Ez azonban nem történt meg, mert nagyatádi Szabó István Erdősokonyáról még nem érkezett vissza.

A parlament újabb szünetére — egységespárti körökben nyert információk szerint — szükség van azért is,

mert ezalatt érkeznek meg a jóvátételi bizottság kiküldöttjei is a kölcsön-ügy előzetes megvitatása céljából.

A novemberben összeülő nemzetgyűlés napirendjén elsősorban a földreformnovella szerepel.

igazán nem tehetett egyebet, mint hogy a Sirius részvénytársaság számára, amelynek tulajdonosa, kétezer franknyi értékben Duna-Lloyd részvényeket vásárolt.

Tali urék ezután Robert Dürig importőrt és exportőrt keresték föl és itt is hasonló föllépéssel, hasonló ígéretekkel adtak tul vagy kétezer franknyi részvényen, mint Paul Husynál. Csak nem voltak elég elővigyázatosak, mert Dürig Husynak a legnagyobb konkurrens volt.

Általában minden cégnél megismételték azt a kijelentést, hogy abból a branchból csak ő fog Magyarországgal és import-üzleteket lebonyolítani.

Egy Giedion nevű zsidó kereskedőt, aki harcos cionista hírében áll odakint, teljes egy óráig „főztek“ a fajvédő Hefty és feles társa, Türk-Tali Ferenc, hogy vegyen részvényt. De őt még így sem tudták meggyőzni arról, hogy „a magyar kormány direkt filozemita“, az öreg svájci zsidó nem dült be nekik, nem vett részvényeket. De nem így az Orell Füssli. Az vett. Tízezer frankért, mert hát a magyar koronagyártónak nem illik kevesebért venni. És nem lehet tudni, gondolta magában Orell Füssli, hátha valóban nagy kapcsolatai vannak ennek a vállalatnak a kormánnyal. Kimentek a Zürich melletti Winterturba is és egy Jacob Jaeggli nevű cérnakereskedőre is rátküldték cirka 1500 frankért Duna-Lloyd-részvényeket azzal,

hogy egy közepes kvantumú cérnára behozatali engedélyt fognak szerezni neki.

Mindenütt siker. Thomán Hobenz & Co. Zürich Werdmühleplatz 2. Emil Liegenthaler Bernből, sokan Baselből, Genfből és francia Svájból jegyeztek és vásároltak Duna-Lloyd-részvényeket jó öreg svájci frankokért, ami nem is esoda, mert Heftyék olesón adták a részvényeket.

Egy 25.000 koronás címletért mindössze 200 svájci frankot kértek, ami a Devizaközpont hivatalos árfolyama szerint ma 720.000 koronának felel meg!

A második svájci út.

November közepén mentek ki másodízben Heftyék, hogy folytassák akciójukat. Ekkor már odakint is beszálltak róluk. Sokat érdeklődtek utánuk. A fényűző életmód is nagyban hozzájárult ehhez. No meg a konkurrens cégek is rájöttek a turpisságra, arra,

hogy nemcsak az egyiknek ígérték meg a kizárólagos behozatali és kivitelit, hanem mindkétnek. A svájciak kezdték visszakövetelni a pénzüket.

Két hónap alatt körülbelül 30.000 frankért adtak el Heftyék Duna-Lloyd részvényeket, ami még ott is sok pénz. Múlt év december végéig a svájci részvényjegyzők körülbelül 10.000 frankot követeltek ebből vissza. A második svájci út már nem sikerült olyan jól, mint az első. Dürig és Husy gondoskodtak róla. Decemberben már rosszabb kedvvel tértek haza Heftyék Svájból, mert egy csomó levelet kaptak, amelyben sürgősen visszakövetelték a frankokat. A svájciak ugyanis Kiénast főkonzult, hoz fordultak, akinél még most is van 1500 frankért Duna-Lloyd részvény, amit az egyik svájci azzal küldött neki vissza, hogy a frankokat hajtsa be a Duna-Lloydon és küldje el neki. Egy másik 5000 frankos tételt pedig ugy rendeztek, hogy magyar értékpapírokat adtak vissza, mert svájci frankot nem tudtak szerezni a Devizaközponttól. Emil Liegenthaler Bernből 1883.25 frankot követel vissza, amely összeg kifizetését a Duna-Lloyd ez év július 28-án kell levelében meg is ígérte, de mindezt visszafizetett. A svájciak már unják a dolgot és följelentéssel is fenyegetődnék. A Duna-Lloyd most a Devizaközpont útján szeretné megszerezni a visszakövetelt frankokat, amihez azonban kevés reménye lehet akkor, amikor a legitim kereskedelmet sem tudják valutával ellátni.

Ez a Duna-Lloyd svájci részvény-tranzakciójának hiteles története.

Vásárhelyi Gyula.

A Duna-Lloyd svájci részvénybotránya

Tali-Türk Ferenc könyvügnök újabb szerepe. — Orell Füssli is vett 10.000 frankért részvényt. — A svájciak visszakövetelik a pénzüket

A részvénytranzakció hiteles története

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes már, hogy a Duna-Lloyd Bank Rt., amelynek igazgatóságában a fajvédők néhány kiválósága is helyet foglal, tavaly ősszel milyen körülmények között plaszirozta részvényeit a svájci piacon. Mindenki tudja már, hogy a Duna-Lloyd vezérigazgatója, Hefty Richárd, milyen élelmességgel adott tul a jelentéktelen bankocska nagyszámu részvényén a svájciak között, fajra és felekezetre való tekintet nélkül. A Reggel munkatársának most módjában van a Duna-Lloyd-részvények külföldi plaszirozásának összes részleteit a nyilvánosságra hozni. Nyilvánosságra valók ezek az adatok, annál is inkább, mert a mai nehéz időkben, amikor annyira rágalmazzák a külföldön a magyar kereskedelmet, türhetetlen, hogy ilyen és hasonló üzletekkel teljesen eláztassák a becsületes magyar kereskedelem jó hírnevét.

1922 szeptember elején kezdődött a Duna-Lloyd-részvény plaszirozási akciója. Szeptember első napjaiban jelent meg Hefty Richárd, a Duna-Lloyd vezérigazgatója egy másik ur kíséretében Kiénast budapesti svájci főkonzultnál, hathatós támogatást kérve. Kezében a magyar külügyminiszterium ajánlólevelét lobogtatta, amelyben a magyar külügyi kormány fölkerlte Kiénast főkonzult, hogy a Duna-Lloyd részvénytársaságot, amelynek megbízottjai „pénzügyi tranzakciók“ lebonyolítása végett Svájbba utaznak, melegen ajánlja a svájci tökések figyelmébe. Kiénast főkonzult, a kormány ajánlólevelére magától értetődően mindent megtett, hogy Heftyék Svájbban minél nagyobb sikerrel operálhassanak és megleghangy ajánlólevelében hívta föl az életmes kis vállalatra a svájci Bundesrat figyelmét.

Heftyék első utazása.

Szeptember végén indult el Budapestről Hefty Richárd, hogy magyaranyu üzleteit Svájbban lebonyolítsa. Nem egyedül ment. Vele volt Tali Ferenc volt könyvügnök is, akinek neve nem ismeretlen a közönség előtt és egy Székely nevű flatalembert, aki mindenütt mint Tali titkára szerepelt. Fényűző előkelőséggel tették meg az utat Svájcig, amelyet keresztül-kasul beutaztak. Mindenütt elsőrangú szállodákban szállottak meg, úgy éltek, mint a hercegek és még a legkisebb utra is autót vettek igénybe, ami a szerényen és szolidan élő svájciak figyelmét azonnal fölhívta az előkelő idegenekre. Legelőször arról gondoskodtak, hogy ajánlóleveleiket minél jobban kihasználják. A Svájci-Magyar Kereskedelmi Kamarán kívül a berni követség is rendelkezésükre állott, amely ugyanecek kapott a kormánytól egy olyan levelet, amelylyent Budapesten Kiénast főkonzulhoz intéztek. Parcher berni ügyvivőnk minden töle telhetőt elkövetett, hogy Heftyék tranzakciója minél jobban sikerüljön. A három férfi a bemutatkozó látogatások után azonnal munkához látott s megkezdte a Duna-Lloyd-részvények plaszirozását

Hogyan dolgozott Hefty és Tali Német-Svájbban.

Zürichbe való megérkezésük után Hefty és Tali a Schweizerische Nationalbank-ba mentek és letétbe helyezték azt a részvényblokkot,

amit elhelyezés céljából kihoztak. A Schweizerische Nationalbank volt a részvények elosztó helye, innen küldték szét mindazoknak, akik vásároltak belőle. Egy kis bajuk is volt a svájci bankkal,

amely lefilitotta a részvények kiadását, mert Heftyék nem fizették meg a tranzakció után járó állami illetéket.

Dehát egy ilyen kis akadály nem rettentette vissza a dunaparti argonautákat, leküzdötték és mentek tovább az aranygyapju után. Egy ismert zürichi ur kíséretében végigjárták az összes nagykereskedőket és ajánló leveleikkel, nagyszerű föllépésükkel és rábeszélőképességükkel majdnem mindenütt sikerrel operáltak.

Ki is az a Tali Ferenc?

Itt Pesten sokan ismerik Tali Ferencet. A háboru alatt Fényes László cikksorozatban foglalkozott személyével és viselt dolgaival. Azelőtt Türknek hívták és bizony semmi köze sem volt a fajvédőkhoz. Különösen könyvekkel ügyenkösködött, de minden dologba belefogott, ahol pénz lehetett keresni. Akivel csak beszéltünk, mindenki ügyes, tehetséges embernek tartja, olyannak, aki megél a jég hátán is. Nagyszerűen tud alkalmazkodni a változott viszonyokhoz, amit mindennél jobban bizonyít a fajvédőkkel való jóbarátság és szoros üzleti kapcsolata. Amióta a kurzus virult, nyakkendőjében egy óriási kereszt esillog, amit talán néhány év előtt egy mógendóvidéki alakította át. Amikor a svájci ügyben érdeklődtek nála, azt a választ adta, hogy miért nem bízták meg Ganz-Danubius plaszirozással, ő azt ugyanugy elintézte volna, mint a Duna-Lloydét. Ez a kijelentés valóban jellemzi Türk-Tali Ferencet, aki egyébként nyárspolgár és a feztöbél alig van benne valami.

Kik vették a Duna-Lloyd-részvényeket és hogyan?!

Először egy Paul Husy nevezetű előkelő nyersterménykereskedőhöz állítottak be Hefty és társai egy svájci kísérővel együtt. Hónuk alatt az ajánlóleveles dossie, szívükben reménység. Tali vitte a szót. Tartalékos száradosnak adta ki magát. Fölénnyel és vállvergető kedvességgel beszélt, kifejtette, hogy Husy csak jól járhat, ha megveszi a részvényeket, mert a Duna-Lloyd jóformán a magyar kormány felhivatalos vállalata és mint ilyen gyönyörű perspektívák előtt áll Magyarországon.

Nem fontos, egymond nagyképen, hogy őt, tíz, száz vagy ezer frankot jegyez Husy ur, a fontos csak az, hogy megpecsételjük a barátságot és összeköttetésbe jussunk egymással. Majd titokzatosan közölte vele azt is, hogy örüljön a Duna-Lloyd részvényajánlatának,

mert a részvényvétel által a branch-ban ő lesz az egyedüli, aki Magyarországról nyersterményeket fog kapni, mert a Duna-Lloyd hatalma nagy, összeköttetései elsőrangúak, minden kiviteli és behozatali engedély első kívánságra az ölébe hull!

Ilyen csábító ígéretekre azután Husy ur már

Leltározás előtt föltűnően olcsó árak

- 140 cm. széles kabátvelur . . . 75.000 K-tól
- Tiszta gyapjukazának 38.500 K-tól
- Brokábélések 44.100 K-tól
- Crépe de Chinek színekben 75.000 K-tól
- Georgette-selymek 75.000 K-tól
- Divat Marocainok 85.000 K-tól
- Foulard-selymek 54.000 K-tól
- Japones-selymek 41.000 K-tól

Nagy választék női, férfiszövetekben és tükörposztókban

Molnár és Grosz
selyem- és szövetáruházában
IV, Kemeremayer Károly-utca 2. sz.
(Szervita-templom közelében)

HIREK

Az emberről

— Irla: Szép Ernő —

Azt hiszem, csak én élek egyedül, úgy mint azt hiszem, csak a Föld él; nem tudom elkenni, hogy más égitesten is van élet.

Tudom, hogy nincs igazam sehol sem. Elhiszem, igen, hogy a világ az erő, az anyag, elhiszem. Igen, úgy van, a küzdelem a legsebb, a verseny az élet, a győzelem az élvezet. Látnom, a gyöngének pusztulni kell, belátom, az egyén nem jöhet számba s nincs idő a szerencsétlent megsírni. Igen, igen, így van mindez, igazatok van. Jól van, már megyek innen, ne bántsatok.

Háziszolga, adóvégrehajtó, földbirtokos, automobilügynök, színész: mind csak nappal azok; éjjel, amikor alszanak, nem azok ők, mert akkor álmognak vagy legalább is nincsenek eszméletlen. Szóval, mindenki csak fél életén át az, aminek vallja magát. Csak félig élek, nem egészen.

Az emberek szeméi vakok. Csak a tárgyakat látják.

Néha az ember az ablakban fák közé kipillantva, úgy látja, hogy sűrű eső esik. Pedig nem is esik. Volt már ilyen impressziójuk?

Vannak emberek, akik félretaposák a cipőjük sarkát. Némelyik ember jobbra tapossa, némelyik balra. Ez két vallás, két világnézet, amely egymást soha nem fogja megérteni.

Ha pénzem lesz, a gazdagokra hagyom majd, mert szeretik.

Hallgatom az embereket, miket beszélnek mindig. Mintha verebek ugrálnának előttem, akik minden szemetet bekapnak a csőrükbe.

Ó, új kefe a kirakatban, te idealista. Nem tudod, hogy piszokban fog az életed eltelni.

A szegényeket sajnálni: szemtelenség. Tessék elkerülni a tekintetüket! Legalább tessék letagadni, hogy tudnak a szegényekről!

Még a könnyek is ketten vannak mindig. Két könnyet éjt egyszerre, aki sír. Csak az ember van egyes egyedül.

Az élők közt, akárosak a csillagok közt, nem tudok válogatást tenni. Egyformán szeretem őket. Oly messze vagyok tőlük!

Mindenki hülsen lesz a gyermekkorhoz. Bajuszt tart. Szakállat. Monoklit rak. Szemüveget. Nagy bottal megyen. Meg esernyővel. Vallást veti magába, meg politikát. Gyűrűt tart az ujján. Tászkát viszen, szerződés és pür van benne. Úgy szólítja a másikat: doktor ur, professzor ur, ön, nagyságos asszonyom, elvtárs, méltóságos uram. És el nem neveti magát. És el nem ríja magát.

Hányszor kell az embernek önmagától bocsánatot kérni!

Szabóm mértéket vett. Ez vagyok: 59, 102, 75, 38, 47, 32, 24 $\frac{1}{2}$, 20 $\frac{1}{4}$. A szabó többet tud rólam, mint annyit én magam tudok magamról.

En épp úgy csodálkozom azon, hogy az ember magától megy, mint ahogy azon csodálkozom, hogy az autó meg a villamos magától megy.

Vannak udvariasak, olyanok, hogy nem dohányoznak, de mindig van náluk gyufa arra az esetre, ha más rá akar gyújtani.

Egy kínai urat láttam az utcán nagyot ásitani. Ilyet se láttam eddig!

Ha fogorvost kérdez az ember, ahány ismerőse, mind más fogorvost ajánl. De oly szenvedéllyel ajánlja mind a maga doktorát! Az ember elcsodálkozik, s az önzést keresi ebben.

Jobbmódu uraknál (sőt asszonyoknál is) észrevenni, hogy a zsebkendőbe pöknök és atán megnézik hamar, hogy milyen szépet pöknök. Ezeknek pedig volt gyermekszobájuk! Vannak vagyonos férfiak, oly kíméletlenek, hogy mások előtt vallatják az orrukat.

Ha nem embernek jövőre ide, élhetnék büntetlenül. Veréb volnék, észrevenném, hogy most kaptam el a morzsát a másik éhes veréb elől. Rózsá volnék, érzésem, hogy szur a tövisem. Bogár volnék, beteg volnék abba, hogy a virágot elemésztsem.

— Nagyatádi Szabó lapja a demagógia ellen. Az Országos Kisgazda- és Földműves-Párt hivatalos lapja, „A Kisgazda”, amelynek élén nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter, mint lapvezér és Berki Gyula képviselő, mint felelős szerkesztő szerepel. Szokatlanul éles hangot üt meg vasárnapi számában a szélsőséges politikusok ellen. A miniszterelnök külföldi tárgyalásainak sikeréről írva, a következő kemény szavakkal fordul a rendbontók felé:

— Hozzá kell látnunk az ország belső konszolidálásához. Ehhez pedig az szükséges, hogy legyen vége a belső politikai széthúzásnak, demagógiának, igaztánságnak és mindenfajta egyéni honmentésnek. A kormány kötelessége, hogy erős kézzel biztosítsa a rendet és teremtse meg a dolgozni akaró magyar nép számára a megfelelő munkakalkulációt. A kormány kemény kézzel szüntessen meg mindenfajta, még a forradalomból visszamaradt egyéni vállalkozást, biztosítsa a jognak, törvénynek uralmát mindenkiel szemben, egyetlen ur legyen csak ebben az országban: az államhatalom és annak képviselőiben a kormány. A törvényhozás ellenőrzése mellett és szigorúan a törvény keretei között a kormány kötelessége ebben az országban a belső békét és az ország tekintélyét megővni. Legyen vége a jelszó-politikának és a nagyravágások, de a kormányzat vitelére képtelen politikusok törtételeinek. A keresztény erkölcs tisztult értelmében azt parancsolja és a nemzeti becsület azt követeli, hogy utközzük le az önzés és a gyűlölet rongyait és éltsük magunkra a dolgozni akarást, az elszántság és a tiszta hazafiság fegyverét.

Nem nehéz kitalálni, hogy az országos rendcsinálást elsősorban a fajúvédők kisdud csoportjával szemben követeli Nagyatádi lapja, hiszen az utolsó hónapokban az ellenzék balszárnya szinte tüntetően hallgat, hogy a kormány kölcsönöszerző akciójának egy szalmaszálat se legyen az útjába.

— A szerdai vérségi közgyűlésen nem lesz cirkusz. Az a hó 10-iki törvényhatósági közgyűlés tárgyszorára kitűzték a hirhedi cirkusz-ügyet is. A Reggel értesülése szerint újabb intézkedés értelmében ezt a pikáns pontot levették a tárgyszorokról. A Csillory-Haller-Friedrich-Baránszky-féle cirkusz, tehát a közgyűlés helyett továbbra is csupán — a közvéleményt foglalkoztatja.

— Mattasich Géza temetése. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: A „Berliner Tageblatt” párisi levelezője a következőket írja lapjának Mattasich Géza temetéséről: Luiza hercegnő elhalasztotta a temetés napját, mert félt az odatolakodó nagy nyilvánosságtól s mert különben is értékre adták, hogy kívánatos lenne a temetést minél később rendezni. A hercegnő értékétárgyának egy részét adta el, hogy annyi pénzre tegyen szert, amennyiből fényes és pompával temetheti el halottját. A fényesen kiválasztott St. Philippe de Rome kápolnában állították föl a ravatalt, amely körül papok és ministránsok térdeltek és imádkoztak. Közönség alig volt. Csak három nő és Mattasich néhány osztrák barátja kísérte el a kalandos multu lovagot utolsó útjára.

— Megtalálták a Flumel-utól gyilkos autó sofőrjét. Csütörtök este a Flumel-uton, a temető bejárója mellett, egy autó halálra gázolta Gyákok József hordárt s aztán megállás nélkül továbbrohogott. Szombaton délután egy rendőr az egyik Damjanich-utcai autójavító műhelyben Bp. 20-100. számú javítás alatt álló autót látott, amelynek tulajdonosa Büchler Zsigmond, Nádor-utcai kereskedő. Mivel az autó sérülése olyan volt, hogy abból összehúzódtak lehetett következtetni, a rendőr előállította a gépkocsit vezetőjét, Ebner József 22 éves sofőrt, aki a főkapitányságon beismerie, hogy ő gázolta halálra a szerencsétlen hordárt. Azzal védekezett, hogy azért hajtott tovább, mert a sötét uton azt hitte, hogy az ut szélén álló szeméttároló kocsinak ment neki. Az autó utasai Nagy József és Kohn Mór kereskedők voltak, akiket a főkapitányságra tanuvalomásra beidézték. Ebner József sofőrt gondatlanságból okozott emberölés vétségé miatt őrizetbe vették.

— Enyingen tárgyalták a síofoki kártyások ügyét. Amint ismeretes, július 28-án a budapesti detektívek behatoltak a síofoki kaszinó épületébe és razzitát tartottak. Lefoglalták a bankot, amelyben többmillió korona volt és az összes játékosokat igazoltatták. Az összes egyének ellen tiltott szerencsejáték játékosai miatt kihágási eljárást indítottak. A tárgyalás október 8-án és 9-én lesz a Síofok területére illetékes járásbírószágon. A 257 terhelt legnagyobb része Budapesten lakik és innen kell leutazniuk a tárgyalásra.

— Arion angol fogkrém ápol, üdit.

— A Nemzeti Társaskör új neve: Tisza István Társaskör. A Nemzeti Társaskör vasárnap délután közgyűlést tartott, amelyen a betegesen fekvő Lukács László helyett Berzeviczy Albert elnökölt a közgyűlésen és ismertette a választmányának azt a javaslatát, hogy a Nemzeti Társaskör változtassa meg nevét Tisza István Társaskörre, amely az ország művelt közönségét párt- és felekezeti különbség nélkül egyesítse magában. A javaslatot a megjelentek egyhangulag elfogadták és elhatározták az alapszabályok vonatkozó részének megváltoztatását.

— Arion angol fogkrém sterilizál.

Önnek szüksége van a következő cikkekre, amelyeket be kell szereznie!

Ruha-, kabát- és kepszővetek
Kabátbélések seiyem és szafénból
Perzsautánzatok, fekete, szürke stb.
Ruha-, kalap- és gallérbáronyok
Carakül és sealskinplüssök
Biber- és tigrisautánzatok
Vattelinek, vattók, clottok
Butorszővetek, függönyanyagok
Selymek, esipkék, szalagok
Trikoselymek, aranyesipkék
Tüllök, batlisztok, himzések
Vásznak, siffonok, köpperek
Lepadóvásznak, anginok, zellrek
Keztyűk, harisnyák, fehérnasműek
Flanellek, velourbarchetok

főtétlen jutányos áron

Klein Antal
divatáruházában
Király-utca 53

„VER-KO” cipők
IV, Múzeum-körut 33

E heti reklámcipőkülönlegességei:

Gumilábas barna bagaria elsőrangú kivitel	162.000 K
100% magasszaru barna bagaria, 24 cm. szárral	102.000, 120.000 K
100% foltin, kővágós, elsőrangú minőség	89.000 K

Nagy választék férfi- és női luxuscipőkben. Olcsó árak.

MŰBITOR

ALAP. 1885

LAPIDES

551

RÓZSA-UTCA 72 **IRODABERENDEZÉS**

Nagyértékű ékszereket,
u. m. gyöngyűket, briliánsokat, smaragdokat, müvészeti kivitelű ezüsttárgyakat legmagasabb árban veszünk. Ugyancsak legfinomabb ékszerekben állandó nagy raktár.

Bálint és Bán
ékszerészek
Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 13. szám.
Telefon 24-50 764

GÁRDONYI SÁNDOR **TÁNCINTÉZETE**

MEGNYILIK
ANDRÁSSY-UT 54 (EÖTVÖS-UTCA SAROK)

Paplan — ért első utja
SZALAI
a paplankirályhoz legyen VII, Kertész-utca 35

A kályhák kályhája a
BRENDA

Bármely tüzelő-
anyagra alkalmas!

E kütűnő folytonzó kályhák gyártja kizárólag

KOCH JENŐ
kályhagyára
Budapest, VI, Szondy-u. 53
Telefon: 8-59. Interurban

— Kiss József és még valaki. Már tul volt a hetvenen, amikor beválasztották a Kisfaludy Társaságba. Nem kereste a kitüntetését, nem járta azt ki magának, mint sokan azok közül, akik több szavazattal, mint tehetséggel jutottak be az Olímposz előcsarnokába. Nagy boldogságot nem hozott neki ez az elismerés és akik mellette állottak élete utolsó éveiben, azt mondják, hogy félőrai zavartalan emésztésnek jobban örült, mint minden sikernek, elismerésnek és kitüntetésnek, amely élete utolsó éveiben érte. Nagy adakozó volt egész életében és ugy gondolta, hogy nem tagadhatja meg a Kisfaludy Társaságtól azt, hogy őt a magának vallhassa. És a Kisfaludy Társaságban most mégis föláll valaki, mérlegre veti Kiss József sulyát és leméri nagyságát. Ebben a társaságban ilyet tenni — teljes félreismerése a társaság és a tagtárs hivatásának. Kiss József tagja volt a Kisfaludy Társaságnak, tehát volt annyi, amennyi előtt egy Kisfaludy-társasági tisztelettel illik meghajolni. A társaság külsőjét csak egyszer lépte át. Ez akkor volt, amikor székfoglalóját tartotta. Tudta, hogy e lépésével jogot ad valamelyik kartársának arra, hogy lecseplje vagy lekicsinyelje. És mégis megtette ezt a lépést. Nagy adakozó volt: még ettől az örömtől se akarta megfosztani a Kisfaludy Társaságot. Csak nagy egyéniségek, csak nagy tehetségek ilyen adakozók. És csak igen kicsi egyéniségek és igen kicsi tehetségek olyan kapzsik, hogy visszaélnék az adakozó könnyelműségével.

— Inkey Antal báró halála. Ma este az alagi verseny-ről a nyugati pályaudvarra befutó vonatok egyikéről holtan szállították le Inkey Antal báró 80 éves földbir-tokost. Szívzselhüvelje ölte meg. A szerencsétlen véget ért báró a versenyeket a legjobb hangulatban nézte végig. 5 óra 10 perckor szállt be a Budapestre induló vonatba. Horthy István tábornok, Teleki László gróf, Duschek Aladár és más előkelőségek társaságában. Közül a rákosrendező pályaudvarhoz. Inkey báró rosszullétről panaszkodott, majd hirtelen összeszállt. Elő segélyben a vonaton utazó Klein Menyhért gyakorlóorvos részesítette az öreg bárót, de amire Pestre érkeztek, Inkey báró meghalt. Horthy István tábornok intézkedésére a holttestet Kaas Ivor-utca 10. szám alatti lakására vitték.

— „Egész Budapest fogjon össze Wolffék ellen!” A Józsefvárosi Polgári Demokrata Kör az este tartotta klubavató vacsoráját, amelyen a közlegő községi választások szempontjából jelentős beszédet hangzottak el. Hajdu Marcel, Bródy Ernő és Pakots József felszólalása után dr. Bedő Mór fejezte ki legvilágosabban azt a hangulatot, amely ma Budapest polgárságát áthatja. Bedő beszédének a községi választásokra vonatkozó része így hangzott:

— Az én egyéni nézetem az, hogy Budapest polgárságának létérdeke, hogy támogatasson minden olyan egyéniséget, amely a becsületesen, liberálisan és a polgárság egyetemes érdekének megfelelően gondolkodókból és eszekből áll és hogy a választások tartalmára omoljanak le az elnevezésből vagy árnyalati differenciából álló választások és fogjon össze mindenki, aki Budapest főváros egyetemének az érdekét tartja szem előtt és szabadítsa meg a várost azoktól, akik csak saját érdeküket, stánumokat, elhelyezkedést és szinéküket keresik, akik belemarkolták Budapest dolgozó polgárságának gyomrába és szívébe, kiüldözték a kisiparosokat műhelyükből és vásárosokukból, a kereskedőket békés, nyugalmas munkálkodását megzavarták, kiüldözték a tantermekből a tanulókat és a diákokat és akiknek még az sem volt fontos, hogy az általuk frázisszerűen minduntalan hangzottatott keresztény polgárság érdekét megvédjék, hanem csak az, hogy maguk és családjuk és az érdekközösségekben levők helyezkedjenek el. Nem lehet vezér az, aki jel-szavakkal dolgozik és aki, bár maga tisztakezü, de a visszaélések sorozatára arcára fagyott mosollyal csak azt tudja válaszolni: „én nem tomém”, de emellett nyugodtan téri, hogy az önző és a főváros érdekeit mélyen sértő gazdálkodás zavartalanul folyék tovább és akinek személye iránti halálból akarták éppen az ő legszűkebb baráti körében és vezérkarában dolgozó bizottsági tagok a régi hírhírű Wulff-cirkusz analógiájára most a Wolff-cirkuszt megcsinálni. Ezen uralom ellen és ezen uralom további gazdálkodása ellen össze kell fogni Budapest népe egyetemének egy becsületos, óvatos és gondos selekciójával, hogy azok álljanak Budapest népének élére, akik tehetségükkel, munkájukkal, multjukkal és becsületos méltékü haladó irányzatukkal arra alkalmasoknak bizonyultak.

— Ha a babkavét drágálja, miért nem használ Szent István Malátakavét?

— Arion angol fogkrém mindig a legoleosabb.

— Olcsó ruházati cikkek a Perl-ruházban. Olvasóink figyelmét felhívjuk a cég hirdetésére, amelyben meg-
lehetően olcsó árakon ajánl mindennemű női és férfidivat-
kelméket, valamint sifonokat, vásznakat és más cikkeket.

Ősszel és télen

legjobb üdülőhely a

Svábhegyi Nagyszálló

Szoba penzióval az utószézonra

40.000

koronáért kapható

Hubay Jenő és — Zsirkay János képviselő harca egy lakás miatt

(A Reggel tudósítójától.) Ez év júliusában történt, hogy dr. Hubay Jenő, a világhírű hegedűművész és a Zeneművészeti Főiskola igazgatójának II. Fő-utca 23. számú házában Rennebaum Auguszta zongoratanárnő halálával megüresedett egy ötszobás lakás. A háztulajdonos, Hubay Jenő, az üresedést a lakásrendelet értelmében azonnal bejelentette a Lakáshivatalnak. A rendelet ilyen esetben úgy intézkedik, hogy

a háztulajdonos bejelentésében nyilatkozzanak afelől, hogy a bejelentett lakást kinek kívánja átengedni vagy bérbeadni.

A rendelet ezután szószerint a következőket mondja:

„Ha a háztulajdonos olyan személyt hoz bérlőként javaslatba, akinek a 6. §. szerint igényjogosultsága van, a lakásigazolványt igénybevételi eljárás nélkül a javaslatba hozott egyén részére kell kiállítani,

hacsak kivételes körülmény, különösen közérdekből méltánylást érdemlő sürgősebb igény a javaslatba hozott egyén mellőzését nem indokolja.

Hubay Jenő e rendeleti szakaszban biztosított jogánál fogva a megüresedett lakás bérlőjéül kijelölte Hilgermann Laurát, a Zeneművészeti Főiskola kiváló tanárnőjét, akit a kultuskormány hívott meg Bécsből. A Lakáshivatal ezzel szemben a Rendelet világos szakaszát mellőzve,

Zsirkay János nemzetgyűlési képviselőnek utalta ki a lakást, arra hivatkozással, hogy ezt közérdekből méltánylást érdemlő sürgősebb igény indokolja.

Ezek után mindenki azt hiheti, hogy rendben van minden, törvény-, illetve rendelet-sértés nem történt, mert Zsirkay képviselő igénye „közérdekből” föltétlenül méltánylást érdemel. A helyzet azonban az volt, hogy Zsirkaynak igénye egyáltalában nem volt sürgős, mert hiszen

neki volt egy lakása a Szarvas-tér 2. szám alatt.

Semmiesetre sem igazolható tehát Zsirkay „sürgős és közérdekből” igényjogosultsága a Rennebaum-féle lakásra. Hubay Jenő, aki föl-

— A Filharmoniai Társaság jubileumi hangversenye. Vasárnap délelőtt tartotta ideányonított hangversenyének főpróbáját a Filharmoniai Társaság, amely a hetven év előtt Erkel Ferenc vezénylete alatti műsort elevenítette föl. A Filharmonia megalakulása fontos kulturális esemény volt: a Bach-korszakban az elnyomott magyar szívekben a remény és szabadság dalát gyújtotta lángra, a kiváló zenekar híre külföldön már az első években elterjedt, Liszt, az Erkelek, Joachim, Nikisch, Mahler, Richter neve ékesíti a műsorokat. A husz év előtti félszázados évforduló alkalmával sokat foglalkoztak a társaság adminisztratív és művészi reformjával; e kérdések ma is megoldásra várnak. Reméljük, hogy miután jelen pillanatban az anyagi helyzet javulást mutat, egy a művészi teljesítmények a régi fényes tradíciók nivóját is megközelítik majd. A mai hangverseny kiemelkedő eseményét a tavaly nagy sikerrel bemutatkozott győri származású bécsi operaénekesnő, Hüni-Mihacsék Felicia Zerlina-áriája képezte. E minden fekvésben bársnyos légysággal életre ébredő organum, a magas kulturájú zenei intelligencia és nemes ivelésű, lebilincselő előadás méltán igazolja azt a csupán egyéniségeknek kijáró általános sikert, amely a művésznőt legutóbb is svájci körútján kísérte. Beethoven VII. szimfóniájának II. tétele nyújtott zavartalan élvezetet, Dohnányi itt juttatta kifejezésre poetikus elképzelését. Meyerbeer „Struensee” nyitánya és Mendelssohn „Nászinduló”-ja a „Szentivánéji álom” kísérezenejéből egészítették ki a műsort. A közönség a jubileum alkalmából melegen ünnepelte Dohnányit és a kitűnő zenekart. (V. M.)

— Iparosgyűlés a Déli vasút vendéglőjében. Vasárnap délután a Déli vasút éttermében tartotta nagygyűlését a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének krisztinavárosi csoportja. Somló Jenő, a szövetség elnöke, volt a gyűlés előadója. Utána Benedek János nemzetgyűlési képviselő szözlalt föl:

— A felekezeti gyűlölködésből — ugymond — kezdenek az emberok kiábrándulni. A felekezeti gyűlölködés többet ártott az országnak, mint a háboru, a forradalom és a bolszevizmus együtt. A régi „átkos” liberális-demokrata rezsim alatt lett nagyvá, széppé és gazdaggá Budapest. Az „átkos” liberális destruktívek nemcsak iskolákat és szociális intézményeket, de templomokat is építettek. Kitajka Lajos nemzetgyűlési képviselő a kispolgárságnak ugyanazt ajánlhatja, amit a munkásságnak: szervezkedjék. Dr. Dénes István nemzetgyűlési képviselő a gazdasági anarchiáról kezdett beszélni, de a gyűlésen megjelent rendőrszolgálat figyelmeztette, hogy azt nem szabad mon-dani, hogy gazdasági anarchia van. A gyűlés kimondotta, hogy a krisztinavárosi kézműiparosok és kereskedők csatlakoznak a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövet-ségéhez.

háborodással vette tudomásul, hogy kijelölő jogával ellentétben, Zsirkay János ült be a lakásba, nyomban Vass József népjóléti miniszterhez akart fordulni orvoslásért. Ekkor történt meg az a hallatlan eset, hogy

Magyarország első művészt és pedagógusát nem bocsátották be Vass miniszterhez.

A titkár be sem jelentette Hubayt, mondván, hogy lakásügyben a miniszter nem fogad. Hubay ekkor levelet irt Vass Józsefnek, amelyben föltárta előtte, hogy a lakásrendelet határozott rendelkezései ellenére jutott Zsirkay ehhez a lakáshoz és hogy Hilgermann Laura, akit a magyar kormány hívott meg tanárnőnek a Zeneművészeti Főiskolára, teljesen lakás nélkül áll, neki tehát sokkal égetőbb szükség van a lakásra, mint Zsirkaynak.

Ez a levél már több, mint egy hónapja a miniszter előtt fekszik és még mindezekig nem történt intézkedés, amely a sérelmes lakáshivatali határozatot hatályon kívül helyezte volna.

Vass József népjóléti miniszter, akihez ebben az ügyben A Reggel munkatársa kérdést intézett, a következőket mondotta:

— Előttem csak egy szempont lehet döntő: quid iuris? Eszerint fogom ezt az ügyet is elbírálni. A panaszt még nem ismerem teljesen és így nem is nyilatkozhatom a kérdés érdemére vonatkozóan.

Ezzel a nyilatkozattal szemben a tény az, hogy a miniszter ur maga adta ki az ügyet ad referendum Borsos miniszteri biztosnak. Teljesen érthetetlen, hogy Vass József miért nem intézkedik sürgősen egy rendelettel szembe határozat megsemmisítése iránt. Zsirkay János ugyanis közben már beköltözött a Fő-utcai lakásba, ahonnan egy postás albérlőt is ki akart már lakoltatni. Ez azonban Rassay Károly képviselő közbelépésére nem sikerült neki, ellenben sikerült újabban egy kétszobás lakást kiutaltatni az albérlő részére.

— úgy, hogy rövidesen egy komplett ötszobás lakás áll Zsirkay rendelkezésére

— a háztulajdonos akarata ellenére. Erre is elmondhatná Csontos bácsi a parlamentben:

— Jó uraim, ez a politika!

— Nyilatkozat. A „Transeuropa Idegenforgalmi Rt.” részvényaláírásit ivet küldött nekem, amelyen legnagyobb meglepetésemre, mint alapító tag vagyok föltüntetve. Kijelentem, hogy én nevet aláírására senkinek fölhatalmazást nem adtam, ezzel a társasággal, amely így legnagyobb fölháborodásomra nevémmel visszaélt, semmiféle vonatkozásban nem állok. Dr. Rác Vilmos.

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

angol és francia divatkelmék és selymek nagyáruháza

IV. Ker., Váci-utca 26.

Alapítva 1895

Értesítjük a t. vevőközönséget, hogy a Kockás és csíkos occasio-eladásunkból visszamaradt

több száz maradékot a napiáralatt 15-20% -kal olcsóbban árusítjuk.

Ezen árusítás keretében eladásra kerülnek az angol és francia kreációk legújabb termékei aljakra, ruhákra és costümökre.

Ajánljuk ezen alkalmi árusítás mielőbbi kihasználását, mert a fenti árkedvezményt csak rövid ideig áll módunkban nyújtani!

— A szállító- és fuvarozómunkások sztrájkba léptek. A Magyarországi Szállítási és Közlekedési Munkások Országos Szövetségének kötelekbe tartozó szállító- és fuvarozómunkások hetek óta huzódó bérmozgalmában vasárnap délután fordulat állott be: a munkások nagygyűlése a sztrájk kimondása mellett döntött. A munkásság azért szánta rá magát erre a lépésre, mivel a munkaadóival: a Budapesti Fuvaros Ipartársulattal és Magyar Szállítványozók Egyesületével történt régebbi megállapodásokat a munkaadók egyoldalúan fölbontották, illetve a vállalt és bérre vonatkozó kötelezettségeiknek nem tettek eleget. A szállítók az index fizetésére kötelezték magukat, de ennek nem tesznek eleget és jóval kevesebb munkabért adtak, mint amennyire a drágulás alapján kötelezve lennének.

— Tízmillió börtöndíjazás. Frankl László gazdász tegnap este 8 órákor érkezett Wienből Budapestre. Börtöndíjazást, amelyben 10 millió értékű ruhanemű és értékpapírok voltak, átadta Varga Pál 137. számú máv. hordárnak, hogy vigye a kocsijára. A hordár közben egy másik utastól is átvett két csomagot és míg azokat egy kocsira kívitte, addig Frankl börtöndíjazást az előcsarnokban őrizetlenül hagyta. Amire visszatért a hordár, a börtöndíjazást ellopott. A rendőrség a nyomozást megindította az ismeretlen tettes után, de a hordárt a nyomozás érdekében őrizetbe vette.

— Ma kezdődik az Andrássy-uti gyilkosság főtárgyalása. Harmadfél esztendővel ezelőtt, 1921 március 21-én éjszaka özvegy Breitner Lipótné magánzónát hozzatartozói az Andrássy-ut 79. szám alatt levő lakásán vérbe fogya, holtan találták. Hét nagy késszurással, több halálos sebet ejtett rajta az ismeretlen gyilkos és mozsártörővel a szerencsétlen öregasszony fejét is összezúzta. Hosszu hajszja indult meg a tettes kézrekerítésére, több egyént letartóztattak, de utóbb valamennyit szabadlábra helyezték, mert kiderült az ártatlanságuk. Huszonnyolc hónapja letartóztatták Székely Kálmán facér pincért is, aki ellen szintén gyanu támadt. Egy 12 esztendőös leányka, a kis Grünhut Ella adott a nyomozó detektíveknek személyleírását arról a férfiről, akit a gyilkosság idején a Breitnerék lakásából menekülni látott. A személyleírás egészen ráillett Székely Kálmán pincérré. Utóbb még több kisebb-nagyobb értékű gyanúk merültek föl ellene, úgy, hogy a letartóztatása után vizsgálati fogságba helyezték. Egy esztendővel később a vizsgálóbíró előtt szembesítették a váltig tagadó Székely Kálmánt a kis Grünhut Ellával, de ez alkalommal a kis lány nem ismerte föl Székely pincérből azt az egyént, akit a gyilkosság alkalmával a lakásból távozni látott. Azt mondta a gyerek, hogy az a gyilkos magasabb volt és sokkal soványabb arcú. Az ügyesség mindazonáltal az egyéb gyanúkon alapján is vádiratot adott Székely ellen, akinek a gyilkossági bűnpörét ma kezdik tárgyalni a budapesti büntetőtörvényszéken. A főtárgyalásra közel 100 tanút idéztek be, úgy, hogy ítélet előreláthatóan csak a hét végére várható.

— Berzeviczy Albert Olaszországban előadásokat tart Petőfiről. Berzeviczy Albert, a Tudományos Akadémia elnöke 17-én Olaszországba utazik és előbb Triestben, azután Rómában, az ottani irodalmi társaságok meghívására, a Petőfi-centennáriumban alkalmából előadást fog tartani Petőfi Sándor életéről és költészetéről.

— Hatvan ember halála egy zsinagógában. Rigából táviratozzák, hogy egy kievi zsinagógában a világitás hirtelen kialudt, amire pánik támadt. Mintegy 60-an meghaltak, közel 100-an megsebesültek.

— Arion angol fogkrém a legjobb.

Főüzlet
Koronaherceg-u. 10
Flókok
IV., Calvin-tér
VII., Rákóczi-ut 32
II., Fő-utca 32

Összes üzleteiben

chiffonok olcsó árusítása!

„Schroll” fehérneművászon K 7900
„Schroll”-chiffon..... K 9600

Férfi és női ruhaszövetek, sejmek, mosóárak, nri- és női fehérneműk, szalagok, csiptek nagy választékban

Ede! gyere haza. Nyugodtan aludhatsz. Lakásunkat már rendeztük. — **DITRICHSTEIN.**
József 116-55, József 126-38

Ujpest város a Phöbus szigorú rendbirsá-golását követeli a szombati botrány miatt

Rendkívüli tanácsülés foglalkozott vasárnap délben a Phöbus ügyével. — Hétfőn délután rendkívüli közgyűlés követel megtorlást

(A Reggel tudósítójától.) Egész Ujpesten ma is fölháborodással tárgyalják a Phöbus világitási vállalat botrányát, amely szombaton este sötétbe borította a közel 100.000 lakosu város összes lakásait, üzleteit és utcáit. Már a háboru alatt is állandó volt a konfliktus a Phöbus és a város képviselőtestülete között. A Phöbus állandóan újabb és újabb emeléssel molesztálta az áramfogyasztó lakosságot és számtalanszor megtekte azt, hogy az indokolatlanul nagyobb összegre kiállított számlák behajtására a villamosáram kikapcsolásával kényszerítette az egyes áramfogyasztókat. Legújában pedig a Phöbus az áramdíjak újabb emelésével kapcsolatosan azt követelte, hogy minden fogyasztó az előző havi villanyszámla összegének megfelelően egy havi előleget fizessen le, amelyet a Phöbus állítólag széntartalék beszerzésére akart fordítani. Ezt a példátlanul álló követelést a város mult heti rendkívüli közgyűlése egyhangú fölzdudálással visszautasította. Erre következett be aztán az egyiptomi sötétség.

A közbiztonság ellen intézett merénylet ügyével vasárnap délben a város vezetősége rendkívüli tanácsülésen foglalkozott. A tanácsülésen Semsey Aladár polgármester fölolvasta Pestvármegye alispánjának leiratát, amelyben az alispán föl hívja a város tanácsát, hogy igyekezzen haladéktalanul olyan intézkedéseket tenni, amelyek a világitás zavartalan rendjét biztosíthatják. Az alispáni leirat szerint a város vezetőségének a lehető legsürgősebben meg kell kezdenie a tárgyalásokat a Phöbus igazgatószággal. A tanácsülés elhatározta, hogy hétfő délutánra rendkívüli közgyűlésre hívja össze a

városi képviselőtestület tagjait. Erre a közgyűlésre a tanács olyan javaslatot szándékozik előterjeszteni, amelynek elfogadása egyszer és mindenkorra biztosítani tudja a város világitásának zavartalanosságát.

A város képviselőtestületének tagjai érthető fölhaborodással tárgyalják a Phöbus ügyét és olyan értelmű kivánságok is hallatszanak, hogy a város ezek után

a Phöbussal kötött szerződést tekintse semmisnek

és ez alapon a város közvilágitását helyezze más alapokra. Arról is szó van, hogy a szombati botrány után a képviselőtestület a Phöbussal kötött szerződés alapján

követelje a Phöbus-vállalat súlyosabb rendbirsággal való sújtását.

A mult heti rendkívüli közgyűlés fölhatalmazást adott dr. Boros Mór városi főügyésznek, hogy az áramszolgáltatás megtagadása esetén a büntetőtörvénykönyv 350. szakaszába ütköző zsarolás büntette címén tegyen följelentést a Phöbus felelős igazgatója ellen. A mai rendkívüli közgyűlésen a főügyész jelentést fog tenni ezen fölhatalmazás végrehajtásáról. Egyébként Ujpesten a lakások és utcák világitása vasárnap este teljesen rendben és zavartalanul történt meg. A Phöbus vezérigazgatója a szombat éjszakai események után kötelező ígéretet tett, hogy addig is, amíg a várossal sikerül valamiképpen tisztázni a függőben levő kérdéseket, a saját személyével garantálni fogja a világitás zavartalanosságát.

— Szerencsétlenség egy futballmérkőzésen. Vasárnap az Üllői-uti versenypályán Vasas—Zugló bajnoki mérkőzésen könnyen végzettsé válható baleset érte Kelhen Károly (Vasas) játékosát, akit a heves küzdelem utolsó perceiben Sefcsik (Zugló) nevű játékos izgalmas véletlenül fejbe rugott. Kelhen eszméletlenül esett össze és ilyen állapotban szállították a mentők Szent István-kórházba. A Reggel tudósítója fölkereste a súlyosan megsérült játékosát a kórházban, aki a következően adta elő a szerencsétlenség történetét:

— A kapu előtt egy tumultusban a jobbheztől beadott labdát fejémmel akartam, amikor a Zuglóiak három belső csatára rárohant. A labdát mégis elfejtettem. Ekkor egy löpőgolyót éreztem arcomon és eszméletemet elvesztettem. Hogy ezt az ütést kitől és hogyan kaptam, arra nem tudok visszaemlékezni.

Dr. Dörflinger János osztályvezető orvos kérdésünkre följelentette, hogy amennyiben komplikáció nem következik be, az agyrázkódást szenvedett játékos rövidesen elhagyhatja a kórházat.

— Egy kocsmáros 10.000.000 korona óvadék ellenében szabadlábra helyezték. Emlékeztetes, hogy hetekkel ezelőtt Kovács Mária cselédleány Stern Sándor nevű tőzsdebizományos szolgálatadójától sok millió korona értékű idegen valutát lopott. Elemelt többek között 300 dollárt, 75 svájci frankot, 105 francia frankot, 1 1/2 font sterlinget, sok dinárt, osztrák koronát, belga frankot és német márkát. Amikor a rendőrség a cselédleányt kézrekerítette és bevallotta, hogy az idegen pénzeket Ruzsa György ócsai kocsmároshoz vitte, aki a valutákat megvette tőle. Erre Ruzsa Györgyöt is letartóztatták orgazdaság büntette címén. A kocsmáros a büntetőtörvénysszek vádtaácsa előtt 10.000.000 korona óvadék mellett való szabadlábrahelyezését kérte és fölajánlotta, hogy ezt az összeget ócsai ingallandra, amely hivatalos becslés szerint 50.000.000 koronát is megér, kebelzetessék be. A vádtaács azonban ezt a kérelmet elutasította, amire Ruzsa föl folyamodására a tábla elé került az ügy. Az ítéletábla megváltoztatta a vádtaács döntését és elrendelte a kocsmárosnak 10.000.000 korona óvadék mellett való szabadlábrahelyezését.

— Arion angol fogkrém illatosít.

— Henrik herceg, a Kuria és egy Lambda-kocsi. A Lancia-gyárnak vannak egészen kistipusu kocsijai is, ezeket Lambda-kocsiknak hívják. Egy ilyen Lambda-Lanciat vásárolt még 1922 augusztusában gróf Csáky Gusztáv Károly Bétától, aki a Lancia-gyárnak budapesti megbízottja. 45.000 líráért, ami akkori magyar kornában négy és félmilliónak felelt meg. A gróf föfödözte azonnal a kocsit vételárát, azonban a kis Lanciat csak az ideig szállították le, augusztusban. Ez még nem lett volna baj, de Károly most már 50 millió magyar koronát követelt a gépkocsi vételáraként. Miután a gróf nem ismerte el a differenciát, bíróság elé került az ügy, amely első fokon elutasította a gróft, másodfokon azonban az elsőfoku ítélet megváltoztatásával elrendelte a gróf által a kocsira kért zárlatot. A tábláról szokatlan gyorsasággal — egy hét alatt — a Kuriahoz került az ügy, ahol néhány nappal ezelőtt megjeleni Henrik mecklenburgi herceg és kérte, hogy a kocsit oldják föl a zárlat alól, mert ő a svábhgyi autóversenyen ezzel a kocsival szeretne résztvenni. A Kuria azonban a zárlatot nem oldotta föl s így Henrik herceg — akinek sportszerződélyét nem lohasztotta le a néhány nap előtti baleset, amikor a feleségével, Karola hercegnővel együtt kiborult a tréningautóból — még sem vehetett részt a kis Lancia-kocsival a versenyen...

— Arion angol fogkrém ma is olcsó.

Megkezdődött az őszi nagy maradék eladás!

Szenzációs olcsó árak!

140 cm. széles velurkelme	57.500 K
140 cm. széles angol öltönykelme	57.500 K
Brokátcselvények	41.800 K
135 cm. széles gyapjukamgarn	31.500 K
Flanelek	8.500 K
Francia creponok	7.650 K
115 cm. széles grenadinok	7.500 K
Chiffonok	7.800 K

1, 2, 3 méteres különféle maradékok 35% napi áron alul a

Belvárosi Maradék-Áruházban
IV., Sütő-utca 1
(Evangélikus-iskoláépület)

WEISZFELD MIKSA

cipésmester

750

VI, ANDRÁSSY-UT ÉS TERÉZ-KÖRÚT SAROK

Kizárólag saját műhelyemben készült elsőosztályu varrott cipőket a következő árkért árusítom:
női lakk, kivágott . . . 180000 K | férfi box, füzös . . . 182000 K
női antilop, kivágott 180000 K | férfi lakk, regatta . . 200000 K

KÖZGAZDASÁG

Az e heti csöndes tőzsdéken megindulhat a javulás lassu folyamata

Mik voltak a baisse okai?

— október 7.

(A Reggel munkatársától.) Mik voltak az elmúlt hét nagyarányu tőzsdei baisse indító okai? A közvélemény egy része nagyon egyszerű magyarázattal szolgál s azt feleli: a kontremín. Am. aki mélyebben belenézett az eseményekbe, az tisztában van vele, hogy egyes emberek kontremín-akciója már nem volt oka a nagy árhanyságnak, hanem annak következménye. A tőzsdei baisse-mozgalom eredete visszanyulik azokra a technikai intézkedésekre, amelyekkel a tőzsde vezetősége hónapokon át nyugtalanította a piacot. Ezeknek az intézkedéseknek egyetlenegy főmozgató oka volt. Az, hogy a túlnépes tőzsdét megtisztítsák azoktól, akik a vezetőségnek nem tetszettek. Ezek az akciók hajótörést szenvedtek a tőzsde természetes ellenálló erején, ugyanarra, hogy végül a tőzsdetanács reformerei elejtették terveiket s fölülkerekedett az a különben egyedül helyes fölfogás, hogy a tőzsde szabadsága az egyetlen eszköz, amely minden bajon segít, mert a tőzsde önmagától hányja ki magából mindazt, ami betegséget okozza. Ilyen fölfogás mellett a magyar tőzsde kezdett nyugvópont-hoz jutni, az átértékelés folyamata, úgy látszott, immár zavartalanul fog végbemenni. Ekkor váratlanul fölmerült a pénzügyi kormány tőzsdeadó terve. Ez a terv hatalmas erővel markolt bele a tőzsde életébe, mert kutatván az adózás mélyebben fekvő céljait, legott nyilvánvalóvá lett, hogy

a pénzügyi kormányzatot nem egyedül fiskális szempontok irányítják,

hanem az a gondolatmenet, hogy a magasán értékelt részvények árfolyama a külföldön azt a benyomást kelti, hogy a koronát idehaza sem értékeli eléggé. Ez a gondolatmenet azonban egyenesen azt jelentette volna, hogy az adó bevezetésével egyszerűen le akarják szorítani az árfolyamokat, vagyis, hogy maga a kormány a korona érdekében akarja letörni a tőzsdét. Úgy látszik, hogy ez a föltevés nem volt egészen helytálló s hogy a kormány még sem akart egyebet elérni a fölemelt értékpapiradóval, mint fiskális eredményeket s mihelyt belátta, hogy ezt el nem érheti, azonnal

el is ejtette a tervet.

Nem is lehet józanul föltételezni, hogy annyi jóhiszeműség mellett, mint amennyi Kállay pénzügyminisztert jellemzi, olyan tervhez ragaszkodnék, amely az egyetlen vagyontörő intézményt, a tőzsdét összetörné s ezt olyan időben, amikor az egész magyar társadalom felekezeti és osztálykülönbség nélkül érdekelve van a tőzsdei piacon. De nem lehetett józanul föltételezni azt sem, hogy a pénzügyi kormány ilyen módon akarna komolyan megmenteni a koronát. A pénzügyminiszteriumban is nagyon jól tudták, hogy a két dolog közt összefüggés nincsen s hogy például Bécsben is hatalmas ütemben folyt az átértékelés, anélkül, hogy ez megzavarta volna az osztrák korona stabilizálódását. Bármilyen sokan voltak is tehát, akik a tőzsde letörését várták az új adótól, beigazolódott, hogy a kormánynak ilyen szándékai nem voltak, józanul nem is lehettek.

*

Hanem az adó ördögének falrafestése, ha nem is a budapesti piacon, de a külföldi piacokon annál veszedelmesebb hatással volt a budapesti tőzsdére. Mihelyt a Budapestben értékelt külföldi tőkések, elsősorban a bécsiek, az adóemelés tervéről értesültek, visszavonultak a budapesti piacról. Jól meg kell jegyeznünk, hogy ezuttal nem a spekuláció volt az, amely a dologra komolyan reagált, hanem a legjobb kezek kezdték eldobálni magyar értékeiket, mert az örökké nyugtalanított budapesti tőzsdét nem látták többé alkalmasnak tőkéik elhelyezésére. Hogy ez mit jelent egy tökeszegény országra nézve és hogy milyen nehéz lesz jóvátenni azt, amit hónapokon át tartó adminisztratív hibák, most pedig az adómumus idézett elő, azt nem kell bővebben magyarázni. Hozzájárult ehhez a hangulathoz az is, hogy a listvársérlásra az osztrákok magyar értékeik eladásával iparkodtak magyar koronát szerezni, de még inkább tetézte a rossz hangulatot a németországi válságos helyzet. Tudnivaló, hogy a német birodalom tőkés közönsége körülbelül ugyanolyan lélektani szituációban van, mint a miénk volt a kommunizmus kitörése előtt. Ahogy a mi pénzes emberünk akkor Bécsbe iparkodott eljutni, hogy ott biztonságban legyen arra a rövid időre, amely alatt a téboly itt kifombolja a maga szomorú farsangját, ugyanígy gondolt a berlini arra, hogy a nagy fölfordulás idejére magyar értékekbe fektetett pénzén itt vagy Bécs-

ben várja be, amíg a birodalom átveszi a maga nyugalalmát. Ebben a pszichológiai helyzetben értesült a magyar tőzsde örökösön nyugtalanító híreiről, terveiről és megfontolatlan terveiről. Csoda-e, ha elkezdte dobálni a magyar értékeket?

*

És csoda-e, ha ilyenképen állván a dolgok, egyszerre a kontremín is megmozdult. Megmozdult pedig elsősorban Bécs felől, ahonnan

a Kuchs és Bloch-cég egyszerre kezdte ontani a Magyar Hitelt,

amelyekre opciója volt és amelynek piacán egyszerre

tízezer darabbal jelentkezett eladóként.

levágván a 900-on fölül, szilárdan álló papírt 740-re, majd pedig 650-ig. A kulissz most már torkig állt a vízben és az ár legott tovább terjedt a többi piacokon. Most már nemcsak a készpénzkamatok veszteségeivel kellett számolni, hanem árfolyamkülönbségekkel is és

egyszerre vad erővel rontott neki a kontremín a teljesen fölborult piacnak.

amelyen a legvadabb hírek terjedtek el. A kölesönnel való összefüggésben a korona árfolyamának javítását is kolportálták, mintha nem volna éppen elég eredmény, ha a korona a mai árfolyamon stabilizálódhatnék. A pánik teljes lett és a pénteki nap tőzsdéje már katasztrofális képet nyújtott. A bizományosok már a végrehajtásokat kezdték meg és mindenki azt várta, hogy a nagyarányu árlehangyatlás valóságos kracchá fog fajulni. A bankok tehetetlenül néztek ezt a helyzetet. Intervenciójuk meddő és szinte kilátástalan lett volna és nem volt mit tenniük, mint félreállni. Ebben a végzetes szituációban még egy technikai hiba is jelentkezett. A Bécs-Budapesti közvetlen telefonösszeköttetést a nyitásnál és zárlatnál egynehányan kihasználták és félrevezették a közönséget a bécsi tőzsde hangulatáról. A jövőben követelni kell, hogy a nyitó-, közép- és zárókurzusokat a tőzsde titkárságának kell kapni először és ezeket épp úgy jegyezni kell a tőzsde nyilvánossága számára, mint a helyi piac árfolyamait, nehogy a közönséget rosszhiszeműen meg lehessen tévesztetni.

*

A piac ellenálló képességét nem kis mértékben örölte föl

a sorozatos tökeemelések folytán a piacra zuduló részvényáradat.

Ez az árvíz alámosta a tőzsde alapjait és százszázmilliárdot vont ki a forgalomból. A tökeemelések persze legelől és a legnagyobb részvénytömegekkel az obskurus vállalatok járnak és azok az intézetek, amelyek szindikátusi rablásikkal nem először és sajnos, nem utoljára károsítják a részvényeseiket. Nem eshetnek ugy a részvények, hogy ezek a szindikátusok piacra dobva elorzott pakettjeiket, ne keresse-nek rajtuk... Ha lassu tempóban meg is indul a gyógyulás folyamata, a közönségnek ez a romboló bessen drága és keserü tanulságra szólhat: szivleljék meg végre, amit A Reggel annyiszor megirt.

ne vásárolják komolytalan, belső érték nélküli, a publikum kizsebelésére fundált részvénygyárak papírjait.

*

Még a bessen utolsó momentumaként föl kell jegyeznünk azt a fontos körülményt is, hogy október 31-én kell befizetni a valorizált adótételeket,

amelyek 50 milliárdnál jóval nagyobb összegre rugnak. Az adózók — kereskedők, nagyiparosok, tőzsdések — a hatalmas összegekhez realizálás után jutottak, miután otthon pénz aligha tartott valaki.

És mi lesz most?

— Kérdezik olvasóink, akik mind ezek az okok rengeteg veszteségek áldozataivá lettek?

Azt hisszük, hogy a baisse-nek első és legkomolyabb rohamát kiálltuk.

A magyar piac kétségtelen komoly és nagy értékeiben, a Köszénben, Magyar Hitelben, a két Ganzban, stb., ma már valamivel barátságosabb hangulat mutatkozik. A helyzet némileg megnyúlt s a javulás éppen ott mutatkozik, ahol a betegség először jelentkezett. Ha nem eselődünk,

a gyógyulás lassu folyamata megindult

s hétfőn már nem leszünk szemtanui olyan viaszgatalan képeknek, mint az elmúlt héten. De, hogy a külföld bizalma visszatér-e hamarosan, nem merjük állítani. Ha a tőzsdetanács végre észre tér, hogy nem az ő hivatása a tőzsde örökös nyugtalanítása s ha a pénzügyi kormány is siet végre megnyugtatni a külföldet, hogy az adórém ne kísértsen tovább s ha végre tiszta képet kapunk arról, hogy a pénzügyi kormányzatban állítólag tervbe vett személyi változások bekövetkeznek-e vagy sem s ha igen, milyen színvetű pénzügyi politika az, amely következik — akkor még meg lehet menteni piacunkat s a magánvagyonokat egy rettenetes könnyelműséggel földézett veszedelem pusztításától.

× Javult a deviza- és valutaellátás. A Reggel értesülése szerint az utóbbi hetekben a deviza- és valutaellátás terén bizonyos javulás tapasztalható. Az igénylések csökkentek és a beszolgáltatás emelkedett. Az export máris érezteti hatását. Az elmúlt héten csupán a malmok 22 millió cseh koronát szolgáltatottak és novemberben az export további etappjai folytán még erőteljesebb javulást vár a pénzügyminiszterium.

× Mely papirokban a legerősebb a kontremín? Az elmúlt hetek tőzsdei árfolyamzuhanásait alaposan kimélyítették az ugyevezett kontremín födőzetlen eladásai is. Minden piacon voltak spekulációs eladások, de a kontremín leginkább a következő értékekben dühöngött: Köszén, Magyar Hitel, Hazai Takarékszövetkezet, Haza Bank, Nova, Salgó, Kereskedelmi Bank, Georgia, Ganz-Villamos, Fegyver. Mútan egyszer a kontreminnel is födőznie kell magát, minden jel arra vall, hogy az irányzat igazi fordulása akkor következik be, ha azok az értékek kezdenek szilárdulni, amelyekben a legtöbb födőzetlen eladás történt...

× A Magyar Általános Köszén 20 frankkal emelkedett Svájcban. Genfből táviratozzák A Reggelnek: A Magyar Általános Köszén, amelyet pénteken 425 frankkal jegyeztek, szombaton 445 frankig emelkedett.

× Tabakovics szabadságon. Tabakovics Dusan, a Deviza-központ vezérigazgatója, egy heti szabadságra a Semmeringre utazik.

rekedt ügyved
ugye
megreked...

ergő szopogasson állandóan
SZENT ISTVAN
gyógymaláta-cukorkát.
Minden gyógyszerárban és cukorka-üzletben kapható
Tiszta malatából és cukorból készült

4500 darab
zefir és french

férfiing

2 gallérral
Joss M. Löwens.ein rt. oroszán védjegyű
mig a készlet tart
35.500 korona
darabja
Lukács és Pásztor
Budapest IV. Egyetem-utca 11
gróf Károlyi-palotával szemben

VILÁGHIRŰ ANGOL
„U. K.” TEA
eredeti csomagolásban. — Kizárólagos egyedárusító:
TEA- ÉS KÁVÉ-NAGYÁRUHÁZ
VÁMOS GYULA
VI. TERÉZ-KÖRUT 7. TELEFON 25-27

× Vasárnap: barátságosabb hangulat — kis forgalom. A vasárnap bank- és ügynökközi forgalmát, amint azt *A Reggel* a beérkezett jelentésekből megállapíthatja, valóban egy árnyalattal barátságosabb hangulat jellemezte. A vásárlók érdeklődése ugyan csupán néhány értékre szorítkozott, de ezekben — *Magyar Hitel*, *Pesti Hazai Takarékné*, *Hazai Bank*, *Rima* — pénz jelentkezett valamivel magasabb árfolyamon, mint akár szombat este, akár a legutóbbi tőzsdénap prolongációs üzletében. Bécsből, esősebben bár, de még mindig szivárog árú a pesti piacra. Az a néhány tényleges kötés, amely valóban létrejött, itt következik: *Magyar Hitel* 710 (erős pénz), *Köszén* 2.650 (pézt), 2.750 (árú), *Rima* 152—55 (pézt), *Angol-Magyar Bank* 120, *Hazai Bank* 205—8—10, *Kereskedelmi Bank* 1.110, *Horvát Jelzőlog* 45 (pézt), *Lloyd Bank* 38—39, *Kistarcsai* 138, *Hofherr* 225, *Csáky* 68, *Pesti Hazai Takarékné* 3.200 (promt árúra erős pézt), 3.500 (erős pézt), árú azonban nem jelentkezett, *Georgia* 1.425.

× Magyar-Rómán Bank kisért! Arról értesítik *A Reggel*, hogy az *Amerikai-Magyar Bank* öléből ismét új bankalapítás készül kipattanni: ezuttal nem Nyugat, de Kelet felé néznek romlott korunk bölcsei: hír szerint *Magyar-Rómán Bankot* készülnék létesíteni, a már bevált recept szerint. Annyi tény, hogy a pirosszemű házinyulak nem szülnék olyan szaporán, mint az ernyedetlen magyar amerikusok: néhány hét, annyi bank; részvényhekatombákat emelnek a Szabadság-téren. A Szabadság-tér annyit jelentene, hogy ebben az országban minden szabad!... Ugyanis a tömeges bankalapítási tervek között újabban fölmerültek: Magyar-Görög Bank, Magyar Görögpótló Bank, Magyar: Uralaltáji Bank, stb....

× Bécsben minden esőndes... Bécsből jelenti telefonon *A Reggel* tudósítója: A piac esőndes, üzletellen. A pénteki zárókurzusok alig változtak, csupán *szénpapírok* iránt mutatkozik némi fáradság érdeklődés. A spekulációt deprimálják azok a hírek, amelyek *Boselről* keringtek és keringnek ma is; továbbá a kontremin híresztelése, hogy a külföld a két év óta vásárolt *pakettjeit a piacra hozza*. Magyar papírok közül a *Magyar Hitel* fekszik a legjobban és a *Cukor-ról van kedvező vélemény*. Bosel zavarait komoly körök nem hiszik; az igazság annyi, hogy a *sógora és a testvére követtek el hibákat, de ezeket már kitette a cégéből*. Bosel különben egész héten vásárlóként szerepelt a bécsi piacon, nehéz papírokat nem vett föl. Bécsben egyelőre nem várnak *lényeges változást* a tőzsde irányzatában, üzletellen, esőndes tőzsdékre számítanak.

× A Borsod-miskolci malom előnyös tőkeemelése. A *Borsod-miskolci gőzmalom Rt.* (Hazai Bank érdekeltsége) kedden tartja tőkeemelő rendkívüli közgyűlést. Az új részvénykibocsátás feltételei előnyösebbek a részvényesek számára is. Minden új részvény a régi részvényeseké: 1:1 arányban, darabonként 25.000 koronáért.

× Bécsben is kotirozzák a Nasicit. A tőzsde győgyulási folyamatának első etappejaként: a *Nasicit fokozatos szilárdulását várják*. A hatalmas belsőértékű fapapírost november közepén készülnék a bécsi tőzsdére bevezetni, ami annyit jelent, hogy a Nasicit érdekeltségének jelentékeny részvényességét (8—10 ezer darabot) el kell vonnia a piacról és Bécsben deponálni. Már ez magában is az árfolyam szilárdulását jelenti, mert a piac megtisztításával jár, de mindezeket túl újabb tranzakciók is alátámasztják a fapiac vezetőértékének fokozatos árfolyamfejlődését.

× Közgazdasági hírek. *A Reggel* hetekkel ezelőtt megírta, hogy október a tranzakciók hónapja lesz. Körülbelül 50, a tőzsdén jegyzett vállalat tervezte alaptőkeemelését október hónapban. A tőkeszaporítások nagy része azonban a tőzsde ellanyulása miatt egyelőre elmarad. *Harminchárom vállalat megvárja, amíg*

A budapesti nyersbőrkereskedők milliárdos üzlete az orosz szovjet berlini kereskedelmi kirendeltségével

(*A Reggel* tudósítójától.) A husarak megdrágulása folytán a közvágóhidakon egyre csökken a főlhajítás és így a *nyersbőrpiac*on *áruhiány keletkezett*. A mostani produkció az évi szükségletnek mintegy a tizedrészét tudja csak födözni, úgy hogy a *magyarországi bőrgyárak Délamerikából és Keletindiából importálnak nyersbőranyagot*. A piacnak ez az üzlettelensége arra bírta a *Budapesti Nyersbőrkereskedők Részvénytársaságát*, hogy másutt szerezze be az árut, amire fogyasztóinak szüksége van. A társaság megbízásából *Strasser Gyula* igazgató a múlt hónapban *Berlinbe s onnét Hamburgba* utazott, hogy

az orosz nyersbőrpiacal közvetlen összeköttetésbe lépjen.

Strasser most érkezett haza és utjának eredményéről beszámolt a részvénytársaságban érdekelte cégeknek.

a tőzsde megszilárdul és csak akkor fog tőkét emelni. A bankok közül az *Angol-Magyar Bank*, a *Hermes*, az *Ingatlan*, a *Lloyd*, a *Hitelbank* és az *Olaszbank* alaptőkeemelése szövedve halasztást. A takarékok közül a *Belvárosi Takarékné* és az *Általános Takarékné*, a bányavállalatok közül a *Borsodi szén*, a *Cement*, az *Általános Köszén* és a *Salgó* halasztotta el tranzakcióját. A gépipari vállalatok közül a *Mág*, a *Győrffy-Wolff*, a *Kaszab* és a *Lipták*, a faipari vállalatok közül az *Amerikai fa*, a *Hazai fa*, a *Körösbányai*, a nyomdák közül a *Glóbus* és a *Révai* vár a tőkeemeléssel. A vegyesek piacán pedig a *Bóni*, a *Chinoin*, az *Egész*, az *Izzó*, a *Kötszövő*, a *Magyar Cukor*, a *Gummi*, a *Mezőhegyesi Cukor*, a *Phöbus*, a *Szakra* és a *Telefon* mond le egyelőre a tőkeszaporításról. — A *Városi Bank* ma délelőtt tartja tőkeemelő közgyűlést. Egy régi részvényre egy újat ad. Az alaptőkeemeléssel a *Városi Bank* belga érdekeltei is résztvesznek. — A bankalaptőkeemelések számát szaporítani fogja a *Központi Lezároló Bank* tőkeemelése. Amint *A Reggel* értesül, a *Központi Lezároló Bank* vezetősége arra is gondol, hogy a bank részvényeit bevezetik a magánforgalomba. Joggal merülhet föl azonban az a kérdés, hogy ha egy kis bank új helyiségbe költözködik, az okot ad-e arra, hogy részvényeit azonnal bevezessék a magánforgalomba vagy a tőzsdére? — A *Polgári Sör* október 15-én tartja tőkeemelő közgyűlést, két régi részvényre egy újat adnak, az eddigi 123.750.000 koronás alaptőkét 41.250 darab új ezerkoronás részvennyel szaporítják. — A *Magyar-Olasz Bank* érdekkörébe tartozó *Rothmüller Bádógyár* október 17-én tartja tőkeemelő közgyűlést, két régi részvényre egy újat adnak, az eddigi 48.000.000 koronás alaptőkét 72.000.000 koronára emelik. — Több vállalat igazgatósága azzal a kérelem fordul a tőzsdetanáchoz, hogy jelenlegi 25 darabot álló kötelességüket engedjék földarabolni. A *Nasiciból* és a *Magnezitból* rövidesen már 10 darab lesz egy kötés. A *Felten*, a *Drasche*, a *Magyar Acél*, a *Guttman* és a *Fiumei Rész* foglalkozik a részvényfölaprozás gondolatával. — A *Horvát-Szlavon Jelzőlog* bank tőkeemelését egyelőre homály borítja. Vannak pontos értesülések, hogy a vállalat tőkét emelt, egyes beavatottak az arányokat is tudni vélik, ugyanakkor a *Kereskedelmi Bank*, amely szoros összeköttetésben áll a *jugoszláv pénzintézet*tel, mit sem akar tudni a tranzakcióról. — Az *Unió* bányá részvényét körülbelül egynegyed évvel ezelőtt vezette be a tőzsdére a *Kohner* cég megbízásából a *Keszthelyi és Társa*. Az *Unió* bányá részvénye nem futott be valami fényes karriert a tőzsdén, mert egy negyed éven belül alig emelkedett és ritkán történik e részvényben kötés. Amint *A Reggel* értesül, az *Unió* bányá most tőkét akar emelni, a tőkeemelés azonban mindjában eltolódik, mert *Kohnerék* nem tudnak megegyezni a *Salgótarjánival*, amelynek szintén van részese a vállalatnál a tőkeemelés arányait illetően. — A *Just-féle Izzólómpagyár* a részvénygyártásban már-már tulszárnyalja a *Magyar-Amerikai Bankot*. A vállalat ezidén immár *harmadik tőkeemelésére* készül, amellyel cimeleinek darabszáma 2.300.000-re fog emelkedni és így összes iparvállalataink közül a *legnagyobb* — részvényességére lesz. A *Just* Izzónak mostani emissziója a közönség részéről csaknem $\frac{3}{4}$ milliárd mozgósítást követelt. És még kérjük, miért győne a tőzsde? — *Smolka János*, az ismert közgazdasági író, távozott az *Olasz-Magyar Bankból* és a *Gazda* bank cégvezető tőzsdediszponense lett. — A

Oroszországnak „Handelsvertretung der föderativen Sovjetrepublik“ néven a berlini *Viktoria* biztosító palotájában 1500 hivatalnoka dolgozik az export és import lebonyolítása körül. Naponta egy-két vonat érkezik Oroszországból *Hamburgba* és *Stettinbe* rengeteg áruval, főleg *faggyuval*, *lőszórral*, *nyersbőrrel*. Az oroszok *Hamburgban* a szigeten *raktárház*at béreltek, amely *zsufolásig* tele van árukkal.

A budapesti nyersbőrkereskedők megbízta nagy tétel árut vásárolt a szovjet kereskedelmi képviselőtől.

Ez a mennyiség egy évi magyarországi produkciónak felel meg. A több vagon nyersbőrt azonnal el is adta *Strasser* a *csehszlovák* és *román bőrgyárosoknak*, akik már türelmetlenül várták az árut. Oroszország csak felsőbbört tud exportálni, talpbőrben maga is importra szorult.

Magyar Szaldmiban külföldi tranzakció készül, amelynek lebonyolítása a jövő hét végére várható. Az elmúlt hét lanyhaságában a *Szalámi* 23-ról 27-ig emelkedett komoly és céltudatos kezek vásárlása folytán.

× Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága október 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelynek az intézet alaptőkéjének 600 millióra való fölemelést javasolja.

× *Lloyd Bank* igazgatósága dr. Salnsinszky Gyulát helyettes elnöké választotta, egyúttal őt az intézet vezérigazgatójává, dr. Mándy István ügyvezető igazgatót pedig vezérigazgatóhelyettesé nevezte ki. Az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyűlésnek indítványozni fogja nagyszemélyes dr. Dróhr Imre ügyvezető igazgatónak az intézet fölvirágztatása körüli érdemei elismerésül az igazgatóság tagjává választását.

× *Anglo-Austrian Bank Limited* múlt hó 28-án tartotta Sir H. A. Lawrence tábornok elnöklése alatt első közgyűlést Londonban, amely az 1922. üzletévről vonatkozó jelentést és mérleget elfogadta. Az elnök beszámolójában hangsúlyozta, hogy a bank földadata a brit birodalom és az utódállamok közötti gazdasági kapcsolatnak megerősítése, minthogy Középeurópa gazdasági életének ujjaipítése körül a bankra rendkívül fontos szerep vár. Elhatározták, hogy az 1922. üzletév 70.776.112 font sterling tiszta nyereségből minden törzsrészvényre 6 pence-osztalék fejében összesen 25.000 font sterling fizetessék. Budapestben az osztalék az *Anglo-Austrian Bank Limited* főpénztárnál (IV. Fűrdő-utca 6) e hó 8-tól kerül kifizetésre.

× *A Magyar Építő Iparbank Rt.* rendkívüli közgyűlést az igazgatóság tagjaival választotta dr. Pálffy Daun József gróf nagybirtokost (elnök), Deme Gyula jászág igazgatót és *Frideczky Árpád* jászágigazgatót, a *Galantai Népbank* elnökét. A fölügyelő bizottság elnöke: *Szerecsy Edét*, az *Osztrák-Magyar Bank v. szombathelyi fiókját*. A bank érdekkörébe tartozó *Többszermelő* gazdasági és ipari Rt. (befizetett 500 millió alaptőkével) igazgatóságába beválasztották: *Deme Gyula* (elnök), *Pálffy Daun József* gróf, *Frideczky Árpád*, dr. *Peresz Mária*, *Müller Rezső* és *Reich Jenő*. Fölügyelőbizottságba: *Bárcziházi Bárczy Elek*, *Nyír László* vk. ezredes, *Urbach Miksa* vállalkozó, *Tafler Oszkár* igazgató és dr. *Hirsch Teofil* ügyvéd.

× *Magyar Unió Bank Rt.* alaptőkéjét 500 millió K-ra emelte. Ezáltal az intézet alaptőkéje és tartalékai másfél-milliárd K-ra emelkedtek. A bank *Ujposten* fiókot nyitott.

× *Ganz-Danubius Rt.* közgyűlése az alaptőkének 3780 millióra emelését határozta. Evéghöl a régi 27.000 részvény névértékét 20.000 K-ra emelik és 162.000 ugyanilyen új részvényt adnak ki. Minden régi részvény után 6 új részvény adatik, drbonként 62.000 K-ért. Az elővételi jog e hó 11-ig a *Hitelbanknál* vagy a *Lezárolóbanknál*.

× *Ganz-féle Villamossági Rt.* elhatározta, hogy a 180.000.000 K alaptőkét 36.000 20.000 K névértékű új részvény kibocsátása és 90.000 2000 K névértékű régi részvénynek egyenként 20.000 K névértékű fölbélyegzése által 2520 millióra emeli. 5 régi részvényre 280.000 K lefizetése ellenében 2 új részvényt adnak. Elővételi jog e hó 11-ig a *Hitelbanknál*. A közgyűlés 800 K osztalékot állapított meg.

× *Láng L. Gépgyár Rt.* rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy 100.000.000 koronát kitévő alaptőkéjét 600.000.000 koronára fölemeli olyképp, hogy az eddigi 100.000 darab 1000 koroná névértékű részvényt 4000 koroná névértékű fölbélyegzi és 50.000 darab 4000 koroná névértékű új részvényt bocsát ki. Az új részvények, amelyek a folyó esztendőre osztalékjogosultak, teljes egészükben a részvényeseknek 65.000 koronáért 2:1 arányban följánlatnának. Az ilymodon befolyó összegből a fölbélyegzés és a folyó évi kamatok földötnek. Az elővételi jog folyó hó 6-tól bezáróan 15-ig a *Magyar Általános Hitelbank* főpénztáránál gyakorolható.

Százmillió

korona

nyerhető egy összegben egyetlen sorsjeggyel a nov. 14-én kezdődő XI. osztályosorsjátékban

Megrendeléseket már eszközlünk!

Deák és dr. Ordódi Bankház

Andrássy-uti fiók: Budapest, Andrássy-ut 16

Jutal: 60 millió

Hív. sorsjegyárak:

Nyer: 40 "

Egész . . 4000 korona

20 "

Fél . . . 2000 korona

10 "

Negyed . 1000 korona

Összesen 700 millió

stb.

Weiszfeld Vilmos

cipésmester * VI, Teréz-körút 26. sz. 779

Tűzsufolt raktár miatt mérsékelt árak

Cimre tessék figyelni!

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus, a bókobellnél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró cipőkrém 724

BENES TESTVÉREK VEGETÁRIUSI GYÁR RT., GYOR

SZÍNHÁZMOZI

Vexilla prodeunt regis inferni...

„A vörös malom“ első házi főpróbája a Magyar Színházban

Szombaton délelőtt 10 óra tájban csapóajtókon, a színpadra vezető vasajtókon, a hátsó kiskapun, a pénztár ajtaján keresztül mintegy nyolcvan-száz ember nyomult be a Magyar Színház nézőterére. Színészek és színésznők, írók, újságírók, kritikusok, akik azért jelentek meg, hogy résztvegyenek Molnár Ferenc új darabjának „A vörös malom“-nak első teljes házi főpróbáján.

Az első tíz-tizenöt sor teljesen üres, az ezután következő sorok azonban zsufoltak. Az első telt sorok egyikében Beöthy Lászlóné méltóságos asszony a lányával, Babával. Előtte egy egész sorban egyedül Beöthy. Komor, szikár, magas alakja előregörnyed a színpad felé, a szeme csillog a sötétben. A nézőtérben izgatott zsi-bongás, a jelenlevők közül majdnem mindenkinek van valami köze a színházhoz s a legfőbbben azt képzelik, hogy Molnárhoz, sőt „A vörös malom“-hoz is. Mint egy orvosi konzilium, amely az első diagnózist csinálja. És mindenki orvosnak tudja magát.

Poniban 11 órakor az egyik vasajtón keresztül bejön a nézőterre Molnár Ferenc. Leül egy székre, azután fölkiált a színpad felé:

— Mehet!

Ebben a pillanatban a sötét színpad leeresztett függönye mögött intenzív, vörös fény gyullad ki. Az egész színpad egy fantasztikus vörös tűzben ég, olyan az egész, mint egy kigyulladt égő vörös kazán, amelynek az ajtaja be van csukva. Most hirtelen szétszalad a függöny és ott áll a széthuzott függöny mögött egy másik vérvörös függöny, a színpad teljesen behorogva vörös brokáttal. A butorzat nélküli teljesen üres vörös színpad bejön balról egy ördög. A neve Malacode. Apparátust, drótnélküli telefonféléket tart a kezében, beszél. Jelentik, hogy Ófelsége, a poklok királya kíséretével elindult s néhány perc múlva megérkezik, hogy meglekintse a genialis Magisternek, a pokol Marconi-jának találmányát, „A vörös malom“-t. A jelentést fölveszi s tovább telefonálja magának a Magisternek. A Magister — Gellért Lajos — átveszi a jelentést. Ebben a pillanatban a nézőteret kettéválasztó üres középfolyosón megjelenik egy magas ördög és harsány hangon elkiáltja magát.

— Vexilla prodeunt regis inferni!... (Az alvilág királyának zászlói közelednek.) A színpadok mögött zenekar szólal meg. A pokol királyának himnuszát játszik. A színpadon Malacode és a Magister földig hajolnak s a nézőtérrel a középfolyosón keresztül fanfárok harsogása, zászlóvivők s a pokoli miniszterium kíséretében megjelenik a Király, a rex inferni. A zenekart elválasztó rácson kis ajtó van vágva, ezen keresztül bemennek a mély zenekarba, sorban megállnak arccal a színpad felé. Gellért megszólal:

— Hódolattal üdvözlöm Felségedet és a magas pokoli miniszteriumot.

A király mellett ül a magas ördög. A szárnysegéd. Ő felel a király helyett.

— Ófelsége kívánsága, hogy minden fölösleges ceremónia nélkül, egyenesen térjünk a tárgyra.

Gellért vörös frakkban, fekete lakk eszarpénben, hófehér csipkés ingben és nyalkendőben áll a színpadon. Mélyen meghajol:

— Ófelsége kívánsága parancs. Méltóztassanak helyeiket elfoglalni. Felséges Uram, magas miniszterium! Engedelmeimkel ismertetni fogom találmányom lényegét. Én egy emberrontó gépet csináltam. Műszaki neve: pszichokorruptor infernalis. Előlt beledobnak egy ártatlan, tisztességes embert és hátul kijön a kész gazember. Hogy mi volt vele a céltom? Hogy miért csináltam? Szeszélyből, ötletből, nyugtalanságból, gonoszságból — zseniből. Mert ördögi földadit rontani, a jobót rosszat csinálni. Ahogy beledobom a jó embert, a gép megörli az illuzióit, koptatja a hitét, szaggatja a tisztességét, bepiszkolja a szerelmét, megtöri a szeretetét, elveszi a becsületét, megörli, mint a malom, mindazt, ami benne nemes, ami benne isteni.

Mint az okvizit, úgy robban az elragadtatott kiáltás kórusban az ördögök ajkán a zenekarból:

— Bravooo!!!

— Felműlő évig dolgoztam, Felséges Uram, ezen a gépen. Néha már kedvemem vesztettem, de akkor eszembe jutott, hogy milyen isten-

telen gazságot csinállok és ebből újra meg újra erőt merítettem...

A szárnysegéd megszólal:

— Ófelsége kívánsai, hogy mi van benne?

— Ha Felségednek van türelme hozzá, elmondhatom kicsinyke részét annak, ami benne ég és forr, mozdul, fordul, simul, hajlik, lendül, visít, csikordul. Van benne vas, nikkkel, réz, ezüst, bádóg, gleccserjég, gramofon lemezen átok, kutyagyomorsav, drótkötél, kőfesték, festett képek, szép reggelek és esték. Van benne: durrhigany, szén, selyem, fa, tolattyu, lánc, kapocs, anyatej, élőhattyu, platina, higanygőz, tövis, éter, fogideg, esővíz, jódeziüst, mikrométer, napfény, holdfény, sróf, kéksav, csepü, gyanta, ópium, brokát, cukor, zenebanda, kvarcfény, orgonasíp, méz, gőz, gáz, posztó, glicerin, céna, kard, áramelosztó... Van benne... — és itt, mint az amerikai artista, aki megszámlálhatatlan színes golyóval ekvilibríroz az orkeum égő színpadán, Gellért, ez a furcsa, érdekes, dekadens, Ibsen és Strindberg ideáljain andalgó, híres, kedves színész, a Molnár szavainak más görögtüzevel, a mondatok rakétáival, a szavak, ezernyi szívárványszínével elkezd egy lélegzetet elfojtó tempóban, lázban, kábulatban, szédületben zsonglőrozni, mint egy nagyszerű artista, még tíz percig mondja fuldokló tempóban, hogy mi van a gépben, az ember halántékán a megpattanásig feszülnek az erek — végre befejezi. S még valami van benne, Felséges Uram — ember van benne. Preparált emberek, sebzett lelkek és testek, amiket a földön fogdostam össze...

A nézőtérben mint egy gránát robbanása, úgy csattan föl a taps. Gellért Lajos megnyerte az első ütközetet...

— Akarod látni, Felséges Uram, a babáimat? Gépmester! Rubicante! Hozzatok föl a babákat.

És az ördögök behozzák a babákat, a darab összes szereplőit, akik hábszerű mozdulatlan-ságban halottimereven megállnak a színpadon. Amide a Magister redjüket bocsátja a sugarakat, amelyek a babák életét táplálják s ime, a sok halotti baba egyszerre sirni, nevetni, beszélni kezd, egyszerre, összefüggően, ahányan vannak, annyifelé. A sugarakat elvisszik, a babák újra mozdulatlanokká válnak — elvezetik őket.

— És most hozzátok be Mimát! Most jön, Felséges Uram, a főbaba: a Nő. Aki ront, a szép, a gonosz: A nő.

És bereztek Darvas Lilit, Hófehér peplun van rajta, olyan szép, mint egy álom. Mereven, halottan jön, úgy áll a szin közepén. A sugarak ráhullnak. Föléled.

A Magister, Gellért, valóban ördögi, imperatív suggestióval mozdulataiban, gesztusaiban és minden mondatában, megállt előtte:

— Nézd, Felséges Uram, milyen tökéletes. Lángok lobognak a bensőmben, ha nézem. Erzékedek kellekkel, amíg kitenyészlettem az emberek között. Egy babyloni lányon kezdtem. Tulágságosan vérengző volt. Aztán Messalina vért kapott. Amikor nem volt elég kegyetlen és elszánt, Borgia rokont kerestem a családjá-hoz. Van benne egy Bonaparte rokon vére, van benne Petrarca vér, hogy lány és költői legyen. Van benne Beethoven véreből és minden nagy komédiás véreből egy csöpp, a régi görög színészekről egészen Duceig. Az erciben megkettőttem a vérnyomást, a idegeikhez még egy idegrendszer szőttem, a szívéhez még egy szívet ültettem. Most két szíve van. Neve nincs. Én Mimának hívom, mert ez latinul komédiást jelent.

— És mit tud?

— Mindent tud, Felséges Uram, ha én a sugarammal igazgatom. Ő az én gépemnek a szíve közepe. Óhajtasz mintát látni abból, amit tud?

A szárnysegéd élesen felel:

— Igen.

— Méltóztassék figyelni! Most bemutatom, hogyan tud szeretni.

Darvasra ráhullnak a sugarak. A karjai halottaiból fölélének, a szeme kinyílik, ragyog. És elkezd beszélni. Az arca kipirul, a szája ég s az égő száján gyulladt szavak:

— Szerellek. Úgy szerellek, mint a menyébi Istent, te édes, te szép legény, te gyönyörű, te drága, szerellek, imádlak, úgy, hogy meg tudnék halni érte...

A sugarak elvonulnak, a mondat befejeződik.

— Most megmutatom, hogyan tud gyűlölni. A sugarak visszatérnek. Darvas arca kemény és rideg lesz. A száján a szó, mint az ostor suhintása kegyetlen, mélyső és hideg:

— Gyűlöllek. Eredj innét, te cudar, te rongy, te nyomorult, te senki, eredj innét, mert leszur-lak, meggyilkollak, eredj innét.

Gellért: Most egy kis produkció: szerelem és gyűlölet gyors váltakozása.

És Darvas megszólal. A „szerettek“ szó lágy és bűg, mint a cello szerelmes szava, a „gyűlöllek“ hideg, mint a jég és éles mint a kés s az egyszavas mondatok intenzitása folyton fokozódik:

— Szerettek! Gyűlöllek! Szerettek!! Gyűlöllek!! Szerettek!!! Gyűlöllek!!!

Gellért: Most hazudni fog!

Darvas: Gyereket akarok, édes, szép kicsiny gyereket, aki tartalmát adja az életnek, egy édes, szép gügyögő csöppjeget, akit dajkákhassak, táplálhassak, akit fölnevelhessenek magam-nak, aki vér a véreimből, jaj, gyereket akarok...

Gellért: Most a kontrája.

Darvas: Nem akarok gyereket, kinek kell gyerek, elrontanád az alakomat, még szép vagyok és fiatal, nem kell a gyerek...

Gellért: Más példa — házasság!

Darvas: Igen, én csak arra vagyok jó neked, hogy a vágyadat kielégíthessem, te nem is becsülsz engem, csak az értekeidnek vagyok jó, de a nevedet bezeg nem adod nekem...

Gellért: Contra —

Darvas: Nem akarok férjhez menni, nem adom a szabadságomat senkinek, semmiért, csak nem vagyok bolond, hogy ilyen fiatalon le-köszsem magamat egy életre — á, de hogy is megyek férjhez, van eszembe...

Gellért: Most esküdni fog.

Darvas: Esküszöm, hogy imádlak, esküszöm, hogy gyűlöllek. Esküszöm, hogy a feleséged vagyok, esküszöm, hogy nem vagyok a feleséged, esküszöm, hogy viszonyom volt veled, esküszöm, hogy nem volt viszonyom veled, esküszöm, hogy ma kétfő van, esküszöm, hogy ma kedd van, esküszöm, hogy ma szerda van, esküszöm, hogy ma csütörtök van, esküszöm, hogy ma péntek van, esküszöm, hogy ma szombat van, esküszöm, hogy ma vasárnap van, esküszöm, hogy megesküdtem, hogy soha többé nem esküszöm...

Gellért: Most még csak köszönni fog szép sor-jában, skálában — lefelé.

Darvas (mélyen meghajol): Hódolat, Felség! (Meghajlja a fejét): Van szerencsém, kegyelmes uram. (Kissé meghajlik): Jó napot, méltóságos uram. (Derűsen, félvállról): Pá, Frédi. (Ke-gyesen): Jó napot, Pista, hogy vannak a lovak? (És utólréketlen leereszkedéssel): Jó napot, Kaufmann ur...

Gellért (előrelép, meghajlik, Darvasra mutat):

— Voila. Int és Darvas elvezetik.

— Most már csak egy földi ember kell, Felséges Uram, hogy bemutathassuk rajta, mit tud a gép.

A reflektor fénye a szin balsarkába szalad. Egy földgömb áll ezen a helyen. Gellért órási nagytűtőveget hoz, nézi vele a földgömböt, keresi a jó embert.

Gellért int, a függöny szétmegy és látjuk ott-honában a tanítót. Nyájasan beszél a feleségével, dedolgeti, becézgeti és két perc múlva össze-vész vele a leves miatt. Nem felel meg. Második kísérlet. A szerelmes költő, akit a nők imádnak. Kiténik róla, hogy vad, érzéki és brutális. Nem felel meg. Harmadik kísérlet: a hon-mentő politikus. Bálványa népének, hazájának. A függöny szétmegy, nemzeti szalagok közt egy hordó telején áll egy ember és szaval. Politikáról. Az ördögi kórus pokoli zivajban tör ki.

— El vele, ki vele, nem kell, abcug. A függöny gyorsan összemegy.

Végre az utolsó kísérlet. Egy erdészt talál-nak a földön. Hé, derék, jószívű, erkölcsös. A szerelmes grófkisasszony elől a fára mászik, hogy meg ne csalja a feleségét. Mert a parás-nasággal nem harcolni kell, de menekülni kell előle. Ez megfelel. A Magister parancsot ad, két ördög fölrohan a földre és lehurcolja a po-kolba. És most kezdődik a darab: — az ember rontása „A vörös malom“-ban.

Egyed Zoltán.

Estélyi ruhaselymek

küpeny és ruhaszövegek
föltűnő olcsó árban!

Szőllösi és Kálmán
selyem- és szövésruházás-
ban, Budapest IV, Hajós-u.
16. szám (Süti-nica sarkán)

ANTIK bútorok, órák, dísz tárgyak nagy választékban. JAMBORE, Múzeum-körút 31. sz. Veszek, éldok és eszerétek. — Antik órák szakszerű javítása — Telefon: József 99-79.

* Rövid színház hírek. *Tükös Ilona* annak köztársasági kértől a *Reggel*-t, hogy az a hír, miszerint *Darvas Lili* távozása után ő venné át szerepét *A vörös malomban* — nem felet meg a valóságban. — *Gellért Lajosnak*, akinek szenzációs alakítása az új Molnár darabban valóságos magával ragadta a házfőpróba közönségét, *Beöthy László* lényegesen fölemelte a szételést. — Kedden este érkezik Budapestre *Fall Leó*, aki itt fogja a „Pompádour” szubretléreped *Biller Irén* számára átírni és kibővíteni, miután *Irén* keveselte a szerepet. — *Váry Máriának* hívják azt a fiatal színésznőt, aki egyik legjobb reménysége a Városi Színháznak. *Váry Mária* az „Orfeusz”-ban lépett föl először, Vénusz szerepében, itt tünt föl szépsége és tehetsége a publikumnak. — *Bóth Klári* még mindig beteg. *Skarlátja* van, de már túl van a krízisen.

* „A vörös malom” sorozatos előadásokban. Egészen példa nélküli való az az érdeklődés, amellyel a közönség Molnár Ferenc új darabjának, „A vörös malom” című színházának bemutatását és további előadásait várja. A színház pénztára, amely a jegyeket esőtörtőkön kezdte árulni, egész nap valóságos ostrom alatt áll. A bemutatásra természetesen az összes jegyet szétkapkodták, a darab további előadásaira is tömegesen viszik a jegyeket. „A vörös malom” minden este, valamint vasárnap délután rendszer estét helyarákkal is műsoron van, mindannyiszor *Darvas Lili*vel, *Pécsi Blankával*, *Somlayval*, *Gellérttel* és *Tarnayval* a főszerepekben. Ma, a főpróba estét, a színház nem tart előadást.

* *Törzs Jenő* grandiózus alakítása, továbbá a *Renaissance-Színház* egyszerűen nevezetessé lett új művésznője: *Tökös Anna* és a pompás humor *Maklár*y, esztendőre rendkívüli sikert arat a ma is színpadon, „Csodaszarvas”-ban. *Crommelynek* híres tragikomédiájában.

* A Városi Színház öt estétől színpad a színház szenzációs sikere, az „Ivanov”. Kedden az „Első csöngetés”-t, pénteken a „John Gabriel Borkman”-t adják. Vasárnap délután a „Zsivány” szerepel a műsoron.

* A Városi Színházban esőtörtőkön *Sándor Erzsébet* karmarekettesével és dr. *Parvis Taurin*oval „Bigolette”-t, pénteken a „Tosca”-t ismétlik. *Scarpia* szerepében *Parvis*al. Vasárnap délután a „Trubadur” kerül színpadra.

* 125-131-estér adják e héten a Fővárosi Operettszínházban *Lehár* páratlan sikerű revüoperettjét, a „Három grácia”-t. Vasárnap délután a „Marinka, a táncosnő” kerül színpadra.

* A berlini „Die Gondel” szenzációs vendégjátékát e héten is folytatja a *Renaissance-Színház* és pedig esőtörtőkön éjjeli előadásokon. Pénteken 10 órai kezdettel lépnek föl, hogy azok is gyönyörködhessek ebben a nagyszerű produkcióban, akiknek éjjel nem áll módjukban azt megnézni. Az előadásokat *Békffy* szellemes konferánzája kíséri.

* A „Rózsa” főszereplője. A *Blaha Lujza-színház* szombati, 13-iki bemutatóján *Louis Verneuil* és *Ivan Caryl* mulatságos és vidám operettjében *Somogyi Nusi* nagyszabású, egyéniségéhez kiválóan alkalmas szerepet kapott, egy párisi kokettot játszik, a legdivatosabb tancokat mutatja be. *Vaaly Ilona* egy fiatal vidám, tisztességes párisi asszonyka énekes és táncos szerepét kapta. *Boross Géza*, mint a *Blaha Lujza-színház* vendége, egy öreg régiségkereskedő mulatságos figurájában lép föl. *Abonyi*, aki ebben a szerepében mutatkozik be, mint énekes színész, egy párisi kilapós gavallért játszik. A darab komikus és mulatságos figuráit *Tamás* és *Dénes* viszik színpadra. *Tamás* mint *Vaaly Ilona* partnere, vele együtt a legmodernebb párisi tancokat fogja bemutatni. *Dénes* pedig *Somogyi Nusival* fog egészen eredeti és Budapestben még nem látott tancokat lejteni. A bemutató iránt, amely külsőleg is legnagyobb szenzációt ígéri, rendkívül az érdeklődés.

* „Navarra Margit” a *Belvárosi Színházban*. *Fodor László* nagyszerű vigjátékát, amely idáig a *Magyar Színház*nak volt egyik legkedveltebb műsordarabja, ezen a héten a *Belvárosi Színházban* folytatja karrierjét, ahol pénteken adják először a kitűnő vigjátékot *Tóth Bóskával*, *Biller Margittal*, *Sándor Gizivel*, *Faludi Sarival*, *Hoykóval*, *Baróttal*, *Thasszal*, *Partossal* és *Rétheyvel* a főszerepekben. A hét főbb napján „A Jégesap”-ot, *Zilahy Lajos* pompás bohózatát és *Wedekind* nagyírú tragédiáját, a „Tavaszi ébredés”-t adják. „A Jégesap”-ot hétfőn, szerdán és szombaton, a „Tavaszi ébredés”-t kedden, esőtörtőkön és vasárnap. Vasárnap délután *T. Forrai Rózi* föléptével *Szenes Béla* kitűnő vigjátékát, „A gazdag lány”-t adják 3 órakor, mérsékelt helyarákkal.

* Az „Első Fanny” 25-ik előadása. *Faragó Nándor* nagyszerű új operettje, amelyet minden este megismételnek a *Király-Színházban*, vasárnap, 14-én már első jubileumához ér. A 25-ik előadást a pompás darab állandóan több száz alkalommal, a közönség legnagyobb tetszésétől kísérve érte el, minden este a bemutató nagyszerű együttese: *Honthy Hanna*, *Kökény Ilona*, *Rátkai Latabár*, *D’Arrio* és *Járay* lép föl. Vasárnap délután „A bajadér”-t adják 3 órakor, mérsékelt helyarákkal.

40000 kor.
egy díszített női divatos
FILZKALAP
minden színben és formában.

Bársony- és bőrmodellkalapok
naponta újabbak készülnek. — Kalapok alakítása és festése legszebb kivitelben. — Ürleányok megtanulhatják a szakmát.

Löwy kalapgyár ezeltől **CAROLINE** és **NOVERE**.
Raktár és iroda: IV. Párisi-u. 3.
Gyár: VIII. Lujza-u. 1/c.

VI. Révay-u. 18 **KIS KOMÉDIA** Telefon: 14-22
Ma *Rott* és *Steinhardt* föléptével „Három a kőrő” és „Der gelbe Rock”.
Kedde 8 órakor

Zsuffa István és Társai
angol gyapjuszövetek áruháza
Budapest IV, Váci-utca 25. sz. **Telefon 14-73**
Nagy választék különleges autó-, kocsi- és utitakarókban
Ezen maradékok árusítása még csak néhány napig tart!

Jegyzetek a Corvin-filmgyár ünnepélyes fölavatásáról

Az újjáélelt budapesti filmgyártásnak jelentős dátuma, a magyar színházi kultúrának kiemelkedő eseménye, hogy e héten avatták föl ünnepélyesen Magyarország egyik legnagyobb filmgyárának, a *Corvin*-nak újjáépített műtermét. Künn, a *Thököly-ut* végén, a *Gyarmat*-utcában emelkedik ez a hatalmas üvegesarnok, amely hozzáépített házaival, műtermével és egyéb építkezéseivel

képét mutatja. Hiteles számadatok szerint nagyságra és berendezésének tökéletességére

valóságos filmváros
Európa harmadik legnagyobb film-műterme ez,

amely hivatva lesz arra, hogy a magyar tehetség szárnyaló erejét hirdesse a művelt világon. Az új *Corvin*-filmgyár ünnepélyes megnyitása szerdán délelőtt volt. A művészeti élet és a sajtó képviselőin kívül a közelet és társadalom kiválóságai, akik közül elég legyen följegyezni: *Álgya Sándor*, *József főherceg* szárnysegéde és neje, *Nádossy Imre* országos főkapitány. *Pekár Gyula*, a *Film*tanács elnöke, *Vass-Vilblinger Jakab* városparancsnok, *Tasnádi Szücs Andor* h. államtitkár, *Szende Ferenc* altábornagy, *Drasche Lázár Alfréd* ny. meghatalmazott miniszter, *Lukachich Géza* báró altábornagy, *Kertész Róber dr.* h. államtitkár, *Petry* kultuszmin. államtitkár, *Pakots József* nemzetgyűlési képviselő nevé. Képviseltették magukat ezenkívül a külföldi államok követségei, ott voltak a filmszakma tagjai teljes számban és szárai még a társadalmi előkelőségeknek. A *Filmipari Egyesületek* kiküldöttjei *Kovács Emillel*, a *mozgóképzemek* engedélyesei *Gyárfás Gyulával* élükön jelentek meg.

A filmgyárnak a műterem mögötti udvarán, ahol díszes tribün várta az előkelőségeket, kezdődött meg az ünnepély. *Lóth Il* prólógusa után *Décsi Gyula*, a *Mozgókép*-Otthon igazgatója lépett az emelvényre és igazán szép, egyszerű, emberi szavakkal üdvözölte a vendégeket, méltatva a *Corvin* jelentőségét, majd így folytatta: Rövid időn belül a magyar zseni, a magyar tudás, a magyar munka terméke,

a magyar film elindul világhódító útjára.

Es az én hiszekegyem az, hogy tanuságot fog tenni világszerre arról, hogy acélos akaratával, szellemi fölényével a magyar élni és győzni fog mindörökké!

Az üdvözlések után a vendégsereg elszéledt a telepen, amely szinte labirintusszerű. Valóban, a *Corvin*-filmgyár valóságos város. Elöl a nagy épület az irodákkal, pompás öltözőkkel, tovább a műhelyház, ahol a díszleteket, asztalosmunkákat készílik, de van ebben a műhelyházban minden: még nyomda is. Itt kell megemlíteni a kosztümök nagymesterét, *Faragó Géza* festőművészt, aki a *Corvin*-filmgyár ruháinak nagyszerű tervezője.

A ruhatárban ezerötszáz személyre van kosztüm és harci fegyverzet.

hadi ruha anyyi, hogy egy kis hadsereget lehetne fölszerelni vele.

Büszke lehet a *Corvin* a nagy üvegtérme, Európa egyik legnagyobb filmházára, amely *34 méter hosszú és 20 méter széles, a kupolája pedig 18 méter magas*. Föltűnést kelt egy hat négyzetméter nagyságú vízmedence, amelyben a tengeri ütközetek zajlanak le, egy sülyesztő, amely liftet, csapóajtót vagy lépcsőjárataot helyettesít fölvétel közben. Tekintettel arra, hogy a fölvételekhez *3000 ampér áram szükséges*, amelynek ereje egy egész került áramfogyasztásának felel meg, a fényforrásokat a vállalat áramfejlesztői és a fővárosi elektromosművek együttesen szolgáltatják. Ott látjuk egymásután a hatalmas *Weinert-lámpákat*, a nagy *Jupiter*eket, a *higanyszárműlámpákat*, a kis reflektortól kezdve a *110 centiméter átmérőjű óriás reflektor*ig mindazokat a nagyszerű fényforrásokat, amelyeket a magyar filmgyártásban áldozatkészség híján eddig sajnos, nélkülözni kellett.

Rengeleg látnivaló van a *Corvin*-filmgyár hatalmas díszlettérében. Bizonyos, hogy nincsen olyan helyiség: csendes nappali szoba, vagy a bankvezér komoly dolgozója, amelyet ez a díszlektár ne tudna megfelelően berendezni. A huszonegy munkást foglalkoztató asztalosműhelyben látjuk a villanyerőre berendezett modern gépeket és olyan nagyszerű bu-

torok készülnek itt, hogy a derék munkások bátran fölvehetnék a versenyt egy komoly műbutorgyárral is. A kellékraktárban a döntő fordulatot hozó levélborítéktól *Lear király* koronájáig megtalálunk minden apróbb-nagyobb tárgyat, ami csak egy filmdarabban előfordulhat. A laboratórium, mint ahogy kint nevezik a gyártelepen, a „*boszorkánykonyha*”, szakembereknek is valóságos meglepetés. *Hatalmas perforáló-, kopírozó-, színező-, mosó- és szárító-helyiségek sorakoznak egymás mellett s a gyár laboratóriuma olyan nagy, hogy nemcsak saját képeit, hanem az idegen vállalatok képeit is elvállalja.*

Napi teljesítőképessége 2000 méter.

A *Corvin*-filmgyárat 1914-ben alapították. Nem sokkal az alapítás után építették a esillogó üvegházat, amely a háborús idők dacára a legmodernebb és a legjobban fölszerelt műteremnek készült. *Merész ízléssel és tiszteltetelméltő akaraterővel indult el a magyar filmgyártás, azonban a kezdetben rejülő hibák és egyéb külső okok miatt, hamarosan szárnyaszegetten bukkott alá.* Hosszas, kényszerű piébenés után most indul ismét útjára *Corvin Mátyás* büszke hollója. Az eltöltött idő alatt lézas munkával pótolták a hiányzó fölszereléseket és épületeket, melyeknek elkészülte után a modern filmgyártás minden eszközével és berendezésével indul meg az alkotó munka a *Corvin Filmvárosban*. Hogy ez a nagyszerű alkotás eddig megérett, oroszlanrészt követel a sikerből *Barna Károly*, a *Corvin* vezérigazgatója, akinek *törhetetlen*, minden tisztelgő energiája hozott ismét vérkeringést a haldokló magyar filmgyártásba. Méltó társa a munkában *Engel Fülöp*, a vállalat külföldön is népszerű kereskedelmi igazgatója, aki nagy eredményekkel vezet a vállalat filmköleszönjét.

A *Corvin* valóban a magyar tehetség, a magyar erő, a szívós magyar munka megszemélyesítője. Ez az igazi termelő munka, amely itt indul meg és nemcsak művészeknek, munkásoknak ad kereseti lehetőséget, de exportja révén koronáit nemcsak valutát keres és hoz be az országba. A magyar közönség pedig végre európai színvonalon álló hazai filmben gyönyörködhetik!

* Szenzációs darab szenzációs előadása: a „*Csodaszarvas*” sikerének titka. A *Renaissance-Színház* heti műsorát a nevezetes *Crommelynek*-darab dominálja, amely — *Törzs Jenő*vel a főszerepben — hétfőn, szerdán, szombaton és vasárnap kerül színpadra. A *Renaissance-Színház* régebbi nagy sikere: „*A trónörökös*”, kedden és esőtörtőkön van műsoron. A vendégszerelő berlini „*Die Gondel*”, előadások sorozatosan esőtörtőkön tartanak éjjel 11 órai kezdettel, míg utolsó előadásuk pénteken este 10 órakor lesz. Vasárnap délután a nagyon mulatságos „*Önagsága két férje*” kerül színpadra.

* *Offenbach* ragyogó muzsikája, a híres szövegkönyv kifogyhatatlan tréfái, elmés csufolódásai, az ünnepelt vendégművészek, *Lábass Juci* és *Rózsahegyi Kálmán*, a csinos szereplő *Gábor József*, *Sziklai, Sárosi, Nagy Izabella*, *Abonyi Marianne* és *Köszegi Teréz* színes, vidám alakításai hosszú időre lefoglalják a Városi Színház játékréndjét. Kedden, szerdán, szombaton, vasárnap és következő hétfőn este adják az „*Orpheusz*”-t, valóságos elkapkodják jegyeit az összes előadásokra.

* Az új műsor nagyszerű darabjait, mulatságos tréfáit és kitűnő magánzsámit minden este megismételik az *Andrássy-úti Színházban*. Ugyanezt a műsort játszik vasárnap délután is 10 órakor, mérsékelt helyarákkal.

* A „*Szépasszony kocsis*” 100-ik előadása. *Rajna-Czobor* „*Szépasszony kocsis*” című nagyszerű operettje esőtörtőkön 100-adszor kerül színpadra a *Blaha Lujza-színházban*, mindannyiszor *Somogyi Nusival*, *Vaaly Ilonával*, *Lászlóval*, *Szirmaival* és *Tamással*, akik mind a 100 előadásban emlékezetes sikerrel játszották hálás szerepeiket. A kitűnő operett azonkívül még hétfőn, kedden, szerdán és pénteken is műsoron van. Vasárnap délután a nagy népszerűségű „*Fi-a-t*” ismétlik 3 órakor, mérsékelt helyarákkal.

Harry
PASZETA
JOBBA LEGJOBBNÁL

BRILLIÁNSOKAT gyűngyöket, régi-
ségeket a bárkinél
drágábban vesz:
Székely Emil Király-
utca 51. Tel. József 105-35
(Teréz-templ. szomban).

Értesítjük nagybecsült vevőinket, hogy áruházunk nagymérvű kibővítése folytán átmenetileg beálló helyszűke szükségessé teszi, hogy közismerten legelsőrendű férfi- és női szövetraktárunkban az idény alatt fölgyülemlett maradékokat 1-től 4 méterig kb. egymilliárd értékben a napiáraknál 20—25%-kal olcsóbban árusítsuk dacára a devizák emelkedésének és a behozatal, vám és illetékei folytán beálló drágulásnak. Győződjön meg mindenki ezen páratlanul álló előnyös eladás szolid voltáról, melyet cégünk jó hírneve garantál

„Nyomorgó művészet és gépkocsizó brettli“

Hajsza tűzön-vizen, Anka Jánoson, Benárdon és a rendőrségen keresztül „A Nép“ egy munkatársa után, akit a saját szerkesztőségében sem ismernek. — Kik „ostoroznak“ „A Nép“-ben?

(A Reggel tudósítójától.) „A Nép“ című lap szeptember 14-iki számában „Nyomorgó művészet és gépkocsizó brettli“ címen cikk jelent meg, amelyben a cikk szerzője két budapesti színésszel, Sugár Károllyal, a Nemzeti Színház tagjával és Dénes Oszkárral, a Király-Színház tagjával való találkozását írja le. A cikk súlyosan sértő és becsmérő kifejezések kíséretében állítja szembe, hogy amíg Sugár Károly, a Nemzeti Színház büszkesége, biciklin jár, addig Dénes Oszkár automobilon jár a Király-utcai mulatókba. Majd így folytatja fejtegetéseit, amelyekből kommentár nélkül közöljük a következő részlleteket:

„A Dénes Oszkáraknak erre az életre kétségkívül nem a fizetésből telik. A Dénes Oszkárakat a zsidó siberiek pártfogolják, akik a tőzsdén harásolják milliárdjaikat. Ezekhez a pénzekhez magyar verejték tapad, a magyar népek joga tehát a Szabadság-teret megszálló erkölcs-telen csöcseléktől azoknak a támogatását követeli, aki vér az ő véréből, művész az ő kultúrívójából. Ne értsük félre a dolgot, Sugár Károly nem akar dénes-oszkári módon élni, nem akar idegenek pénzén here módján lebzselni Király-utcai mulatókban, neki annyi kell csupán, hogy nyugodtan élhessen a művészetnek.“

A cikk szerzőjeként Fái Imre volt aláírva. Dénes Oszkár, aki a Király-Színháznak népszerű tagja, első főlháborodásában elment a szerkesztőségbe, hogy felelősségre vonja a cikk szerzőjét a méltatlan támadásért. Miután azonban Fái Imréről a szerkesztőségben fölvilágosítást adni nem tudtak, dr. Rác Vilmos és báró Collas Tibor utján levelet küldetett Fái Imrénél, Anka szerkesztőjébe, amelyben elégtételt kért. Miután erre a levélre két napig semmi válasz nem érkezett, Dénes megbízottai a következő levelet intézték Anka Jánoshoz, „A Nép“ felelős szerkesztőjéhez:

Folyó hó 14-én ajánlott levelet intéztem Szerkesztő urhoz, amelyben a legudvariasabb formában fölkerétem, hogy az ahhoz mellékelte levelet — egyéb cím híján — a lap munkatársához, Fái Imréhez eljuttatni sziveskedjék. A levél, úgy látszik, nem jutott el a címzett kezéhez s most Szerkesztő Urhoz, mint „A Nép“ című lap felelős szerkesztőjéhez fordulok, hogy „A Nép“ folyó évi 207. számában megjelent cikk szerzőjének, Fái Imrénél lakcímét tudatni sziveskedjék. A dolgot megkönnyítendő, titkárom holnap délelőtt 9-11 óra között föl fogja hívni Szerkesztő Urat, akivel kérem azt tudatni.

Ennek a levélnek az értelmében Rác Vilmos titkára, Danielsky Miklós, föl is hívta másnap délelőtt Ankát, azonban Anka kijelentette, hogy Fainak, akit egyébként Franknak hívnak, címét nem tudja, mert nem belső munkatársa a lapnak, úgy tudja azonban, hogy Fái-Frank az „Uj Nemzedék“ munkatársa és állandóan Székesfehérváron tartózkodik.

Dr. Rác Vilmos most már kabinetkérdést csinált abból, hogy Fái-Frankot előkerítse és ezért tovább érdeklődött az „Uj Nemzedék“-nél a titokzatos Frank iránt, ahonnan azonban érdeklődésére a következő levelet kapta:

Igen tisztelt Uram!
Beesés érdeklődésére közölhetem Önnek, hogy Frank Imre nevű munkatársa lapunknak sohasem volt és még alkalmi cikkeivel sem kereste föl szerkesztőségünket.
Teljes tisztelettel:
Dr. Schrantz Pál,
az „Uj Nemzedék“ felelős szerkesztő h.

Ez újabb kudarc után fokozott dühvel kezdtek nyomozni Fái-Frank után, azonban eredménytelenül. Erre Rác Vilmos és báró Collas Tibor Anka Jánoshoz újabb levelet intéztek, amelyben az előzményekre való hivatkozással és arra való tekintettel, hogy Anka, mint a lap felelős szerkesztője, a cikk írójának nevét és lakását velük, mint Dénes Oszkár megbízottaival, közölni nem tudta, arra kérték föl, hogy a társadalom által elfogadott párbaj-kodexek értelmében, mint a sértett cikkeket tartalmazó lap felelős szerkesztője, megbízottait megnevezze. Ennek a levélnek a másolatát Benárd Agostonnak, „A Nép“ főszerkesztőjének, is elküldötték a következő levél kíséretében:

Van szerencsénk mint Dénes Oszkár ur megbízottai, „A Nép“ című lap felelős szerkesztőjéhez mai napon küldött levél másolatát Nagyméltóságodhoz, mint „A Nép“ című lap főszerkesztőjéhez szíves tudomásulvétel végett elküldeni. Meggyőződésünk, hogy — ismerve Nagyméltóságod lovagias gondolkodását — módot méltóztatik adni arra, hogy a Nagyméltóságod főszerkesztője alatt megjelenő lap egy, a valószínűleg meg nem felelő és urí emberekre néző sértő cikk szerzőjének nevét és címét megtudhassuk.

Benárdtól erre a levélre válasz nem érkezett, ellenben Anka a következő levelet írta Rác doktornak:

Szeptember hó 27-én kelt levelére értesítem, hogy

a cikk szerzőjeként Fái Imre volt aláírva és hogy a hozzám küldött Frank Fái Imrénél szülő levelet elküldtem az „Uj Nemzedék“ szerkesztőségébe. En Frank Fái Imre pontos címét nem tudom, mivel a nevezett nem belső munkatársa lapunknak és így nincs az ő lakcíme nálunk bejegyezve. Ami pedig levelének azt a kitételel illeti, hogy abban az esetben, ha a pontos lakcímét közölni nem tudom, mint a sértő cikket tartalmazó lap felelős szerkesztője neveztem meg megbízottaimat — az ellen eleve tiltakozom, mert semmiképpen sajtóközleményért másutt, mint a bíróság előtt, elégtételt nem adok és sajtóközlemények elintézését lovagias ura terelni nem engedem. Így természetesen megbízottaimat sem nevezhetem meg.

Kiváló tisztelettel:
Anka János,
„A Nép“ felelős szerkesztője.

Rác Vilmosék erre ugyancsak levélben válaszoltak, mégpedig a következőket:

Nagyságos Anka János szerkesztő urnak
Budapest.

Véve folyó évi szeptember 28-ról kelt válaszát, annak azon része fölött nem óhajunk kritikát gyakorolni, mivel nem reánk tartozik, miszerint egy lap felelős szerkesztője a lapban leközöl egy cikket anélkül, hogy tudná azt, hogy igaz-e, ami a cikkben van, károsodás és hol lakik az, aki a cikket írja.

Betartva azonban a lovagias szabályok adta időpontokat, van szerencsénk tudatni, hogy kiltásunk van arra, hogy egyéb módon tudjuk meg a Szerkesztő Ur által kiadott nem tudott Frank Imre címét, — addig pedig Szerkesztő Urral szemben mindennemű, a lovagias szabályok adta eljárásunkat fölfüggesztjük.

Kiváló tisztelettel:
Dr. Rác Vilmos,
Báró Collas Tibor.

Most már Dénes Oszkárra hárult az a feladat, hogy rágalmozóját mégis kinyomozza. Dénes Oszkár fogta magát és elment a rendőrség bejelentő hivatalába, ahol megtudta, hogy Fái-Frank Imre magyarosított neve tulajdonképpen Bálint-Frank Imre, utolsó bejelentett lakása évekket ezelőtt a Margit-szigeten volt, azóta nincs is bejelentve és a rendőrségnél sincsen nyilvántartva. Ez utolsó nyilvántartó-cédula szerint Fái-Frank vallása evangélikus reformátusnak van föltüntetve, ezzel szemben atyjának, Frank Pálnak és anyjának, Frank Irénnek vallása izraelita. Frankék utolsó lakása Országbíró-utca 50. Miután Dénes Fái-Frankot a Margit-szigeten természetesen nem tudta megtalálni, elment ki Angyalföldre az Országbíró-utca 50. szám alá. A házban nem talált senkit odahaza, házmester egyáltalán nem volt, egy öreg asszony mondotta csak el, hogy Fái-Franknak csak özvegy édesanyja él, az apja nagyon derék ember volt, de a fu sok bánatot okozt az özvegy édesanyjának. Hónapok óta nem tartózkodik itthon a lakásban és ha itthon van, senkit be nem enged napközben magához, pedig gyakran keresik a rendőrségtől is.

Dénes Oszkár most dr. Rác Vilmos és báró Collas Tibor utján utolsó kísérletképpen levelet intézett Fái-Frank címére az Országbíró-utca-ba, amelyben kéri a megbízottak megnevezését. Ő még reménykedik. Ezek után azonban erősen valószínűtlennek tartjuk, hogy „A Nép“ névalírással ellátott cikkének szerzőjét elő lehessen teremteni. Ha abban a szerkesztőségben, amely cikket a fentiekkel együtt kiadta, nemcsak azt nem tudják, hogy kitélel-miféle ember, de igaz nevét és lakása címét sem tudják megállapítani. E. Z.

«Berson»
Ügelyünk szigorúan a névre és védjegyre. Utánzókat utasítunk vissza.

Leégett a budafoki Haggenmacher-sörgyár ládaraktára

(A Reggel tudósítójától.) A budafoki Haggenmacher-sörgyár házi tűzoltósága vasárnap este észrevette, hogy a gyárepület egyik szárnyán levő ládaraktárban tűz támadt. Azonnal értesítették a budafoki önkéntes tűzoltóságot, akik rögtön kivonultak a tűzhöz, de mire megérkeztek, már a fél ládaraktár lángokban állott és így kénytelenek voltak a budapesti tűzoltó-parancsnoksághoz fordulni segítségért. A fővárosból Ahrenbeck tűzoltófótiust vezetésével azonnal elindult egy gőzkecskendő Budafokra és a pesti tűzoltóknak, a budafokiakkal együtt, egy órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni és a ládaraktár másik felét megmenteni. A kárt és a tűz keletkezésének okát a holnap reggel kiszálló rendőri bizottság fogja megállapítani.

PERL

ARUHÁZ

VII, Thököly-ut 9
Állapított 1905. Telefon: J. 42-42.

A legidősebben összehívogatott és a legelső külföldi gyárosoktól beszerzett

őszi újdonságaink

- megérkeztek, melyeket vételkényszer nélkül megtekintésre ajánlunk
- Férfi raglánkeleme 140 cm. széles .. 64.900-tól
 - Velourkelemék 130 cm. széles 47.400-tól
 - Tiszta gyapju la kazánkeleme 27.440-tól
 - Japán selyem sima divatszínben .. 23.600-tól
 - Fianell 70 cm. széles, legszebb divatmintákban 12.980-tól
 - Kávégarnitúra 6 szem., színes, tiszta len 51.920-tól
 - Törülköző tiszta len, darabja 12.390-tól
 - Női ing kézi azzurral 18.590-tól
 - Jóminőségű sifon 8.250-tól
 - Jóminőségű vászon 7.980-tól

Raktáron előgyűlemlent maradékok állandó árusítása
leszállított áron!

Zongorát, pianinót

ne vegyen, míg REMÉNYI MINÁLY zongoralepét meg nem látogatta. Budapest VI. Király-utca 58. szám. — Régi zongorát vesz, cserél, javít, hangol. — TELEFON

Pesti Kabaré

VII, Erzsébet-körút 49 (a Royal-szálló épületében)
Igazgató: Újváry Ferenc

Minden este 9 órakor

Góth művészpár

vendégjátéka

A megnyitó műsor keretében föllépnek:

- Haraszi Mici
- Kondor Ibolya
- Lukács Sári
- Betegh Béby
- Ferenczy Károly
- Kőváry Gyula
- Radó Sándor
- Virágh Jenő

Zenei vezető: H. Heidberg Albert
Faragó Sári, Krajnik Mária, Horváth Hella, Fehér Gizi, Várnay stb.

Jegyelővétel: Délután 5-ig Báránál és a Színházi Eletnél. 5 órától a pénztárnál

RÉSZVÉNY

ŐSZI-SÖRE

MINDENÜTT

ISMÉT KAPHATÓ

A svábhegyi autóderby

Rützler Herman nyerte meg a versenyt. — A vándordíj győztese Delmar Walter. — Százezernyi közönség az utvonalon

(A Reggel tudósítójától.) A Kékgolyó-utca végén, ahol az Istenhegyi-ut kezdődik, már hajnali 5 órakor lázas munka folyt. Utászkatonák póznákat állítottak föl, telefonoskülönítmények tábori telefont szereltek föl. Az uttesten pedig egymás után vágattak autómobilok, a svábhegyi őszi autó-derby résztvevői. A kora reggeli órákban minden versenyző még egyszer végigszárgulodott a versenypályán, hogy kitapasztalja az esőtől fölázott pályát újabb meglepetéseit. Elsőnek a primadonnának érkeztek: **Delmár és Rützler Steyr-kocsin, Zsolnay Mercedesen, Kevenhüller gróf pedig Alfa-Romeo kocsiján** szárgul a versenypályán. Közben mind nagyobb a tömeg. Megindul a népvándorlás, föl a Svábhegyre. Fél kilenc óra felé már több mint 2000 főnyi tömeg áll lent a Kékgolyó-utcai startnál. A verseny több mint 5 kilométer hosszú utvonalon pedig **emberezzek** sorakoznak.

A célnál.

Alig mulik el két perc, jönnek egymás után a versenyzők. **Delmár Walter, Steyr-kocsin.** A zöld hegyoldal egyszerre megelevenedik, az emberek táglalt szemmel figyelik a pályát. Amikor a hid alatt föltűnik a zöldes-szürke Steyr és Delmár Walter aranyzóke, kormányrahajló feje, extázissal fídvőlnek a nézők a leghíresebb magyar automobilistát. **Delmár Walter mosolyog, már biztos győzelmében.**

A versenyzők a nézőközönség közé vegyülnek, az októberi rét tarkán színes. Bundába öltözött hölgyek, homespoun ruhás férfiak, bőrkabátba öltözött versenyzők tolonganak a hegyoldalban. Legnagyobb érdeklődéssel a három hölgyversenyzőt figyelik. **Szelnár Aladár-nét,** aki kis Magomobil kocsiját vezette kitűnően, **Landauer Bélánét,** az első magyar női motorbiciklistát és gróf **Kevenhüller Nettit,** aki O. M. kocsin vett részt a küzdelemben. A gépkocsik közben egymás után érkeznek, a francia **Peugeot-ot** követi a belga **Minerva,** amely kategóriájában a legjobb időt érte el és hogy nem lehetett győztes, annak oka az, hogy a kocsinak nem készült el a karosszériája és ezért diszkvalifikáltak. Utána az olasz **Lancia,** majd **Henrik Borvin mecklenburgi herceg,** a tegnapi szerencsétlenség egyik sebesültje **érkezik Renault-kocsin.** A herceg arcan zúzódások, az állán tapasz, a tegnapi szerencsétlenség emlékei. Hatalmas zugás, most érkezik a verseny legnagyobb löerejű gépkocsija, egy **Benz-Mercedes** kombinált turakocsi. Alig bukkán azonban föl a célnál a gépkocsi, már nyomon követi **erdi Krausz György** kék Mercedes-kocsija. A Krausz Mercedes **4 perc 28 másodperc alatt** futotta be a pályát és így a kategória győztese lett, majdnem 1 perccel megjavítva a rekordot. A réten szól a katonazene, színes közönség hullámszik föl és alá. A politikuskok közül **Andrássy Gyula** gróf és **Pallavicini György** örgróf van jelen. A születési arisztokráciát a **Zichy, Csáky, Széchenyi, Hunyadi, Batthyány** grófok és **Horthy** kormányzó két fia képviseli.

A versenykocsik.

Fél kettő felé jár már az idő, most következik a verseny legizgalmasabb része. Egymásután érkeznek a versenyautómobilok. Az első egy **Ceirano-kocsi,** rosszul futott, 6 percig tartott utja. Az utána következő kis sárga **Bugatti** már **4 1/2 perc alatt** érkezett. A vasuti hid fölél éljenzés és hochholás hangzik, most **érkezik Hermann Rützler,** a világhírű Steyr versenyző. Kocsija keresztül-szárgul a hid alatt, röpül a pályán végig, **4 perc 01 másodpercen belül** érkezett a célhoz, legjobb idővel az összes versenyautómobilok közül. A verseny favoritjának győzelmé után az emberek nagyrésze eltávozik, már amugyis csak három automobil érkezik még. A Fogas kerekű zsufolya, végig az Istenhegyi-uton autók sora, körülbelül **1500 autó olvad hosszú kigyóba.** Lent a startnál már emelik ki a póznákat, a telefonos katonák már leszerelik a táviróhuzalokat, vége van a negyedik svábhegyi autóversenynek, a magyar Semmeringrennennek.

*

A svábhegyi verseny eredménye:

Az Apponyi-téren vasárnap délután nagy tömeg szemlélte az Autoclub helyisége előtt álló versenykocsikat. Este 8 órakor hirdették ki a verseny eredményét.

A motorkerékpárosok közül a svábhegyi verseny győztese: **Dierl Lipót (Zenith-gépen).** Idő 4 p. 25 mp. Egyben a KMAC vándordíjának 1923. évi győztese.

A turautómobilok közül a svábhegyi verseny győztese: **Rützler Herman (Steyr-gépen).** Idő 4 p. 29 1/2 mp. Nyerte a KMAC arany (Vermaile) plakettjét.

A KMAC urvezetők részére kiírt vándordíjat **Delmár Walter nyerte (Steyr-gépen).** Idő 4 p. 54 mp. 1217 ponttal.

A verseny legjobb idejét a versenyautómobilok II. alosztályában **Rützler Herman** futotta Steyr versenyzőgépen 4 p. 1 mp. (pályarekord).

Rützler Steyr-je, mint a legtöbb kocsi, Pallas-porlasztóval és Rudge-drótküllős kerekekkel volt felszerelve. Az egyes kategóriák eredményei a következők:

Motorkerékpárok.

I. kategória (0.25 literig), indult 6 gép. Győztes: **Austro Motoret.** Idője 8 p. 2. **Piccoli de Grandi Federico (Nonet & Goyon-motorkerékpáron).** Idője 9 p. 36 1/2 mp.

II. kategória (0.35 literig), indult 3 gép. Győztes: **Gál Ferenc (Zenith-gépen).** Idője 4 p. 57 mp.

III. kategória (0.5 literig), indult 5 gép. Győztes: **Kerner Ruppert (Sun-Beam-gépen).** Idője 4 p. 31 1/2 mp.

IV. kategória (0.75 literig), indult 3 gép. Győztes: **Almássy László Ede (Soott-gépen).** Idője 5 p. 12 1/2 mp.

V. kategória (0.75 literen fölül), 2 induló. Győztes: **Dierl Lipót (Zenith-gépen).** Idője 4 p. 25 mp. (Motor-kerékpár pályarekord!)

IV. kategória (0.75 literig), indult 3 gép. Győztes: **Almássy László Ede (Soott-gépen).** Idője 5 p. 12 1/2 mp.

V. kategória (0.75 literen fölül), 2 induló. Győztes: **Dierl Lipót (Zenith-gépen).** Idője 4 p. 25 mp. (Motor-kerékpár pályarekord!)

Turautómobilok.

I. kategória (1.1 literig), 6 induló Győztes: **Pankl Károly (Salmson-autón).** Idője 5 p. 1 1/2 mp. 2. **Kandl Bernhardt (Amilcar-autón).**

II. kategória (1.5 literig), 3 induló. Győztes: **Weisz Ruppert (Aurea-autón).** Idője 5 p. 33 1/2 mp.

III. kategória (2 literig), Győztes: **Graef József (Graef & Stift-autón).** Idője 4 p. 57 mp.

IV. kategória (2.6 literig), 3 induló. Győztes: **Kerner Arno (Presto-autón).** Idője 5 p. 45 1/2 mp.

V. kategória (3.4 literig), 6 induló. Győztes: **Delmár Walter (Steyr-autón).** Idője 4 p. 54 mp. 2. **Bárdi Imre (Mercedes-autón)** Idője 5 p. 26 mp.

VI. kategória (4.5 literig), 4 induló. Győztes: **Rützler Herman (Steyr-autón).** Idője 4 p. 39 1/2 mp. 2. **Gottlieb Albert (Austro-Daimler-gépen)** Idője 5 p. 47 1/2 mp.

VII. kategória (6 literig), 4 induló. Győztes: **Agoston Manó (Lancia-autón).** Idője 5 p. 42 1/2 mp. 2. **Borvin, mecklenburgi herceg.** Idője 5 p. 46 1/2 mp.

VIII. kategória (6 literen fölül), 4 induló. Győztes: **Zsolnay Frigyes (Mercedes-autón).** Idője 4 p. 56 1/2 mp. 2. **erdi Krausz György (Mercedes-autón).** Idője 4 p. 58 1/2 mp.

Versenyautómobilok.

I. alosztály (2.6 literig), 4 induló. Győztes **Birck Hans (Bugatti-autón).** Idője 4 p. 30 1/2 mp. 2. **Ambrozio Armando (Ansaldo-autón).** Idője 4 p. 49 1/2 mp.

II. alosztály (2.6 literen fölül), 4 induló. Győztes **Rützler Hermann (Steyr-autón).** Idője 4 p. 1 mp. (Pályarekord!)

2. Maserati (Diatto-autón). Idője 4 p. 15 1/2 mp.

A legjobb időt elért magyar hölgyvezető részére **Bihari Sándor** által adományozott tiszteletdíjat nyerte dr. **Szelnár Aladárné (Magomobil-autón).** Idője 8 p. 8 1/2 mp. A hölgyvezetők részére adományozott díjakat nyerték: **Landauer Béláné (Sun-Beam-gépen), Münster Vera grófné (Buick-autón), Kevenhüller Nettó grófné (O. M.-autón).** Az osztrák Automobil Club által a Királyi Magyar Automobil Club rendes tagja által legjobb időre adományozott díjat nyerte **Delmár Walter (Steyr-autón).**

"Phöbus" autóbENZINNEL és autÓOLAJJAL

indultak a KMAC svábhegyi versenyen a következő kocsik:

Autó Salon, László Andor (Ansaldo)
Maserati Turin (Diatto)
Gróf Kevenhüller Ferry, Wien (Alfa Romeo)
Herceg Odescalchi (Diatto)
Gróf Andrassy Miklós (Amilcar)
Gottlieb Albert (Austro-Daimler)
Heteés Sándor (Fiath)
Hirsch Hugó (Gräf & Stift)
Bárdi Imre (Mercedes)

Állandó benzin- és olajtöltő-állomás, díjmentes tárolással kötésre minden mennyiségben

Phöbus Műszaki és Olajkereskedelmi Rt.

Budapest V, Galaton-utca 10

Telefonszám:

164-45

Svábhegyi verseny 1923

Rützler Steyr-je

PALLAS porlasztóval
RUDGE kerekekkel

győz és rekordot javít

Dénes és Friedmann r. t.
VI, Dessewffy-utca 29. Telefon 89-56

Audi

Rába

autók

Renault

Reiman,

V, Gizella-tér 3. Tel.: 141-03
145-77

MICHELIN-PNEU

SZILÁRD BÉLA

Lázár-utca 14. szám (az Opera mögött)
Telefon 131-28

HELINGFORS-HAPARANDA-STOCKHOLM

az év legnagyobb nemzetközi versenye
2262 km.

"HORCH" győztes

Az összes vezető márkát, mint Minerva, Hispano, Suiza, Fiat, Diatto, Buick, Cadillac, Steyr, Benz, Opel stb. megelőzve, 60 óra alatt biztosan nyerte

"MOTOR" AUTOMOBIL RT
IV. KERÜLET, ESKÜ-TÉR 5

IRÓASZTALOK és teljes irodabehatározások Lányi-nál, Vörösmarty-u. 53. Tel.: 61-43

A világ legmodernebb luxuskocsija!

"MINERVA"

a svábhegyi versenyen a VII. kategóriában a legjobb időt érte el!

Vezérképviselő:

MINERVA AUTOMOBIL
VI, ANDRÁSSY-UT 61. SZÁM
TELEFON 87-71

Simó

A kloroformos Faragó harmadik büntársát vasárnap délben letartóztatták

A Schwartzerből — a rendőrségre

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes, hogy a Faragó András nemzetközi tolvajbandájának egyik tagját, Kund Lajos 26 éves magánhivatlanokot napokig kereste a rendőrség, míg végre a Schwartzerszanatóriumban találták meg, ahol

mint elmebeteg

állott orvosi kezelés alatt. Kund a világszerte ismert szélhámostársaságnak budapesti exponense volt és hamis pénzek forgalombahozatalával vett részt üzemeikben. Sohasem fogták volna le Kundot, ha egy föltünően szép artistanő, Piltter Klára följelentést nem tesz ellene. Az artistanő ugyanis négy hónap óta intim barátságban élt a szélhámossal, Kund megígérte neki, hogy feleségül veszi és Amerikába vándorolnak ki. Kund beférkőzve a szép Klára bizalmába, egymásután csalta ki tőle értékes ékszereit és értékpapirjait. Így elvette platina karkötőoráját, Napoleon-aranyait, két elefántos gyöngyörőt, stb. Majd kicsalt tőle 25 Baróti- és 25 Lipták-részvényt is. Amikor aztán az artistanő látta, hogy Kund az ékszereket és a részvényeket semmiképp sem

adja vissza, följelentést tett a barátja ellen ugyanakkor,

amikor már Faragó büntársaként is keresték Kund Lajost.

A főkapitányságról egy rendőrkapitány, egy detektív és dr. Cseh András rendőrorvos kimentek a Schwartzerbe, ahonnan Kundot, akit vészesülte miatt ierheltségéből kifolyó elmezavarodottság miatt vettek föl ápolásra, bevitték a főkapitányságra, ahol Antal Géza rendőrkapitány hallgatta ki.

Kund csak részben ismerte be a Piltter Klára kárára elkövetett, mintegy 10 milliós sikkasztást. Azt állítja, hogy az ékszerek eladásából kapott pénzt együtt költötték el a táncosnővel. A részvényekről azonban nem tud elszámolni, nem tudja megmondani, hogy hova tette őket. Együttal kiderült, hogy Kundot a budapesti büntető törvényszék sikkasztás miatt már régen körözi.

A rendőrség reméli, hogy Kund holnapi kihallgatása során eddig még ismeretlen részleteket is meg fog tudni a Faragó-társaság pesti szerepléséről.

A rendőrség nyomában van Rubinstein Erna betörőinek

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányságon Molnár György detektív-főfelügyelő és Kahn Alajos detektív-főfelügyelő tegnap és ma erőiesen nyomoztak annak a betörésnek az ügyében, amit Rubinstein Erna hokedüművész nő lakásán tegnapelőtt este elkövettek. Annyit már megállapítottak, hogy nem hivatásos betörő járt a művész nő lakásán, mert teljes sötétségben dolgozott, gyufát sem mert használni. Azokat a gyufaszálakat, amelyeket a szoba padlóján találtak, nem a betörő hajította el. A sötétségben tapogatódzva akadt rá az ékszeres dobozra és egy kis zsákra, amelyben ezüstöt sejtett. Ezzel azután megelégedte a zsákmányt és tovább állott. A rendőri nyomozás ma érdekes nyomra bukkant, amit azonban a nyomozás érdekében nem közölnek még a nyilvánossággal. A rendőrség reméli, hogy a tettes hétfőn kézrekerül.

Lloyd George newyorki pohárköszöntője

Páris, október 7.

A Petit Parisiennek jelentik Newyorkból: A banketten, amelyet a sajtóegyesületek Lloyd George tiszteletére adtak, a volt miniszterelnök beszédet mondott, amelyben örömet fejezte ki azon, hogy a szövetségesek győzelme megmentette a világ szabadságát. Vereségük három nemzedékre a militarista despotizmus rabigájába verte volna őket. Lloyd George végül hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a szövetségesek egységfrontját újra helyreállítsák.

A sertés kivétel miatt duplára emelkednek a zsirák

(A Reggel tudósítójától.)

A kormány, mint ismeretes, meghallgatta a gazdák kérését és lehetővé tette a sertésexportot. A gazdaérdekeltség hónapokon keresztül minden követ megmozgatott, hogy sertéseit külföldre szállíthassa. Most végre sikerrel járt akciójuk, mert a kormány október hónapra 2500 sertés exportálását engedélyezte. A földművelésügyi miniszteriumnak ez a lépése súlyosan fogja éreztetni hatását Magyarország zsirellátásánál. A fokozott sertés kivétel miatt a jövő hetekben ugyanis matematikai pontossággal fog a zsír ára emelkedni. A sertésnagyvágó cégek természetes rossz szemmel nézik a gazdáknak adott kedvezményt és minden lehetőséget elkövetnek, hogy ellensúlyozzák a gazdák kivételi akcióját. A Hitelbank vállalata, a Sertésnagyvágó Rt. amerikaiakkal folytat tárgyalást, hogy Amerikából exportáljanak zsirt. Amerikában ugyanis olyan nagy zsirkészletek vannak, hogy azoknak piacra dobása magával rántotta volna a zsirárakat is. A legnagyobb amerikai zsirtársaság, az Armouth Swift-féle, elhatározza, hogy a készleteknek csak hatvan százalékát adja el Amerikában, negyven százalékot pedig a belföldi áruknál husz százalékkal olcsóbban külföldre exportál, nehogy Amerikában a zsirák nagyobb mértékben ellanyhuljanak. A Hitelbank ezt a kedvező konjunktúrát akarja kihasználni és az exportált sertésekért amerikai zsirt akar vásárolni. A Sertésnagyvágó Rt. már meg is állapodott a kormánnyal az amerikai zsircsere ügyében. A Swift-koncern bécsi megbízottjával pedig megkötötte az üzletet, hogy minden kiló élő sertésért egy kiló amerikai zsirt kap a vállalat.

Mozzi-közlemények

„Zigoto“, „Kiky“ és „A kölyök“
együttes diadala a Corvin-Színházban

Világraszóló hírnév előzte meg nálunk a „The Kid“-et. Tudtuk róla, hogy Charlie Chaplin és Jackie Coogan olyan sikert aratott a föld minden városában, hogy a „The Kid“-et évek óta mindenütt mint a humor klasszikus produkcióját újból és újból műsorra, repizre veszik. Tudtuk, hogy Budapesten is frenetikus sikert fog aratni, de arra a szédületes érdeklődésre, amit a Corvin-Színháznál látunk, nem is mertünk számítani. Igaz ugyan, hogy a Corvin-Színház a világra szóló „A kölyök“ mellé olyan kísérő műsort játszik, amely magábanvéve is külön attrakció: Zigoto a humor- és a burleszk-bravurok nagymestere egy, egyik legújabb szerepében: „Zigoto mint nagykövet“-ben kacagtatja meg a közönséget, de harsogó nevetés jutalmazza a „Kiky ritkítja párját“ című másik kétfőlvonásos burleszket is. A legújabb „Angol Híradó“-val bővített műsor terjedelmére nézve is oly nagy és oly hosszú ideig tart, hogy a Corvin-Színház mai naptól kezdve naponta három előadást tart éspedig 5, 7 és 9 órakor.

„A kölyök“ ötvenedik előadása
a Kamarában

— A diadalmas második hét. —

A Kamara tegnapi előadásán, amikor „A kölyök“ belépett a második hetébe, éppen olyan volt a hangulat, mint a premieren. Az utóbbi idők legnagyobb sikerű filmje a Kamarában ezen a héten megéri az ötvenedik előadását és e sorozat zsufoaltsága igazolja, hogy „A kölyök“ (The Kid) még a második héten is tultesz egy új műsoron. A második hét első napján megismétlődött ugyanaz az eset, mint a premieren, amikor a jegyek már elővételben elkelték. Bizonyos, hogy a következő napok sem lesznek a közönség mostohagyermekai, hiszen csupán egyszerű számtani föladat az egész: Budapest nagy világváros és két hét igazán kevés ahhoz, hogy a Kamarában mindenki megnézhesse Chaplin és Jackie Coogan képét. Pedig a pénztárak előtti tolongásból úgy látszik, hogy mindenki meg akarja nézni. Azonban az ország minden részéből olyan lázas az érdeklődés a kiváló film iránt, hogy ez bizonyára megakasztja majd a sorozatos előadásokat. Az előadások kezdete 1/5, 1/7, 8 és 10 óra.

† Mozgókép-Otthon. Az új nagy amerikai műsor: „Merénylet a Pacific Expressen“, regény 5 főlvonásban; „Ez a fiu tönkretesz“, vígjáték 5 főlvonásban; „Harold Lloyd mint rendőr“, „Angol Híradó“ zsufoalt házak előtt folyik le rendkívüli sikerrel. Jegylovétel ajánlatos. (4, 6, 8, 10.)

† Legsürgősebben váltsa meg jegyeit a Royal-Apollóban. Slágerműsor: „Harold Lloyd mint a Nagymama fiacskája“, valamint a „Férfi sorsa a nő“, amerikai dráma öt főlvonásban. Előadások 1/6, 1/8, 1/10 órakor.

† Uránia — „A kölyök“ — Chaplin és Jackie Coogan világhíres filmje — még néhány napig marad műsoron 5, 1/7, 1/9 és 10.10 órakor.

† Az Omniában ma 1/5, 1/7, 8 és 1/10 órakor: a „Nagymama fiacskája“, ötfőlvonásos Harold Lloyd-hohozat és „A földöntúli nász“, ötfőlvonásos dráma.

† Chaplin és Jackie Coogan világhíres filmje, „A kölyök“ még néhány napig látható az Urániában 5, 1/7, 1/9 és 10.10 órakor.

† Még a ruhatárban is nevettek, akik végignézték „Harold Lloyd, mint a Nagymama fiacskája“ című vígjátéki világsláger a Royal-Apolló tegnapi előadásain. Kezdődik 1/6, 1/8, 1/10 órakor.

† „A kölyök“ — az Urániában — még néhány napig marad műsoron 5, 1/7, 1/9 és 10.10 órakor.

Hunyadi János

természetes keserűvíz
hatása fölülmulthatatlan

728

Ma is adunk

kötésre ciszternában, hordóban vagy kamrában
díjmentesen tárolva, házhoz szállítva vagy
kocsiba töltve

autóbenzint, autólajjat,
autózsirt

legolcsóbb napi áron,

valamint petrolcumot, gépolajjat, hengerolajjat,
motorháztó- és kenőolajokat, Töröltő gépszirt,
kocsikenőcsőt

„PHÖBUS“ olajkereskedelmi rt
Budapest V, Balaton-utca 10 — Telefon: 164-15

NAPRÓL-NAPRA NŐ
AZ

UNU

KÁVÉPÖTLÉK-FOGYASZTÓK-SZÁMA
mert bebizonyosodott immár, hogy ez
van legszebben örölve, pörkölve és így
ezzel lehet a legjobb fekete kávé főzni

XYLOS-BUTOROK

különleges hálószobák, leányszobák,
gyermekszobák, gyermek-
ágyak, rugalmas faágybetétek.

Hazai Fatermelő rt. gyártmányai
704 Kizárólag a gyári lerakóban?
Tisza Kálmán-tér 8 Telefon: József 52-04

VASÁRNAPI SPORT

Továbbra is az MTK áll a bajnokság élén

Több mérkőzésen durva játék folyt. — Súlyos baleset a Vasas-Zuglói mérkőzésen

Vasárnap egy mérkőzés sem volt attrakció és ezért csak az igazi sportrajongók keresték föl a pályákat a hideg, szeles időben. A látottak azonban senkit sem elégítettek ki, mert a vesztesre álló csapatok tudásukat durvasággal, finom futballnyelven szólva „tulerélyes játékkal” igyekeztek pótolni. Ennek szomorú eredményei mindenütt mutatkoztak, különösen a Vasas-Zuglói mérkőzésen, amelyen *Kelhen Károly agyrázkódást szenvedett, Szentmiklóssy és Himmel pedig megsérültek.* Hiszük, hogy az MLSZ elriasztó büntetéssel sújtja a garázdálkodókat, a *Futballbírák Testülete* pedig az elnéző bírákat fogja kioktatni.

MTK-Törökvis 2:1 (0:0). A két nagyvívű csapat találkozásánál mindenkor izgalmas és kemény küzdelmet hozott. Így volt ez vasárnap is. A sokak által ciparentált vasutasok hatalmas lendülettel csaptak az ellenfelekre és már az első percekben kornert értek el. A 12. percben Winkler és Weber összefutnak, majd Lantos és Opata ütköznek össze, aminek következtében Winkler és Lantos kénytelenek a pályát elhagyni. A 15. perctől kezdve az MTK veszi át a támadó szerepét és szép játékkal hevesen ostromolja a Törökvis kapuját, de eredménytelenül, sőt az utolsó öt percben újabb a vasutasok vannak frontban. *Féldő: 0:0.* A II. féldőt az MTK támadása vezeti be. A 3. percben Orth inrándulást szenved, helyét cseréli Nádlerrel és ettől fogva csak statiszál. A főfogatót bajnokcsapat azonban továbbra is támad. A 26. percben Braun-Molnár összejátszékából Sikióssy lövi a vezető gólt. Pár perc múlva Bartos kiegyenlít. *1:1!* Ettől fogva a Törökvis tulerélyesen játszva tör a győzelemre, de nem éri célját, mert Opata a 28. percben szép egyéni játék után lövi a győztest gólt.

FTC-BTC 3:0 (3:0). A régi idők nagy riválisai az első 10 percben egyenlő ellenfeleknek mutatkoztak. Utána az FTC lendül előre és természetesen támad. A BTC csak kiszökéssel és lerohanásokkal próbálkozik, de ezek nem vezetnek sikerre. A 27. percben Kelemen 15 méterről élesen a kapuba vágja a labdát. Ezután rövid időközökben Eisenhoffer és az ifjúsági Mészáros még két gólt rugnak. *Féldő: 3:0.* A mérkőzés második felében az FTC döntő fölénybe kerül, de további gólokra nem törekszik. A BTC időközönkénti kitérésai eredménytelenül omlanak össze. Amsel helyett Weisz védett.

UTE-III. ker. TVE 2:1 (0:0). Az újppestiek legveszedelmesebb ellenfele mindenkor a III. kerületiek csapata volt. Most is hámulatos hevével küzdötték a budai szuk és az első féldő nagy részében ók uralták a helyzetet. A 26. percben centerük, Horváth, kapufát löv. A II. féldő első 10 perce is a vivőké. Pomós támadásainak meg is lett az eredménye, mert a 10. percben Horváth Szabó révén a vezető gólt lövi. Ezután az UTE döntő fölénybe jut. A 25. percben Fogl II. szabadrugás a kapu előtti kavarodásban Jeszmáshoz kerül, aki azt a kapuba továbbítja. Kis idő múlva Paulusz rug kornert. A kitűnően ívelő labdát Neuhaus kiöklözi, de az Csontos lába elé esik, aki menthetetlenül a gólna vágja a labdát.

KAC-UTSE 1:1 (1:0). Bár az eredmény eldöntetlen mutat, ez nem fejezi ki híven az erőviszonyokat, mert az UTSE határozottan jobb volt. Győzelmét Biri nagyszerű védése hiúsította meg. A mérkőzés első fele változatos volt. A vezető gólt a kispestiek érik el Molnár révén, aki a védelmen áthaladva, a labdára ugró Bajuszt is

kikerüli és mellette rugja a labdát a kapuba. A II. féldő 37. percében történik meg a kiegyenlítés Wilhelm révén.

„33” FC-VAC 0:0. Az Oláh és Mezei nélkül játszó 33-ásokat a balzerence fosztotta meg a győzelemtől. A mezőny legjobb játékosa Pipa volt, aki két ízben is kapufát löv. Egyébként Zloch is nivós játékot mutatott, míg Zsáknak nem akadt komoly munkája. A VAC-ban Hollós kapus több veszedelmes labdát bravurosan és némi szerencsével tett ártalmatlanná. Jól játszott még a Grosz-Singer-bekkpár és az Ivanovszky-Lébi-balszárny.

Vasas-Zuglói 2:2 (2:1). A Nyerges, Zatykó és Katzer helyén tartalékokat szerepeltető Vasasok régi nagy formájukat játszották ki vasárnap. Gyönyörködtetően szép és fair futballt mutatnak be, amelyben már a 2. percben gól esik. Szentmiklóssy kornert Massányi rugja a kapuba. A további változatos játékban a 17. percben a zuglóiak egy támadása off sideről indult el (a határbíró infését nem vette figyelembe a vezető bíró), amit a Vasasok kornert árán pariroznak. A sarokrugásból azután Sefcsik rugja a kiegyenlítő gólt. Ezután a Vasasok lépnek offenzívába. Több veszedelmes lövést küldenek a kapura, végre Takács helyezte labdáját a 27. percben a célba. *Féldő: 2:1.* A II. féldőben a játék a zuglóiak részéről eldurvul, aminek előbb Himmel (vállzúzódás) és Szentmiklóssy (bokazúzódás) esnek áldozatul. Az utolsó-éldtti percben pedig, a kiegyenlítő gól alkalmával (Sefcsik) Kelhent súlyos baleset érte. (Erről lapunk más helyén szólnunk be részletesen.)

Egyéb eredmények. II. osztály: NSC-MAFC 6:1 (3:1), ETC-EMTK 0:0, Postás-Testvériség 2:1 (1:0). — **III. osztály: KTE-Vasklub 6:0, BTK-VI. ker. SC 4:0, BRSC-Föv. TE 1:0, MTE-FLAK 1:0. Weigand (MTE)-játékos alszakszontörést szenvedett. A Szent István-kórházba szállították. RAC-TLK 1:0.** A bíró a mérkőzést több ízben kénytelen volt félbeszakítani a közönség terrorisztikus magatartása miatt. — **Előkészítő: NSC-Belváros 2:0.** — **Liga: Cipészek-Compaktor 4:0.** — **Pécs: II. oszt. válogatottak-Délnyugat 1:0 (0:0).** Egyenlő erejű ellenfelek küzdelme. A győztes gólt Bán (Föv. T. Kör) rugta. — **Bécs: Admira-Ostmark 6:2 (1:1), Amateur-Waeker 1:0 (0:0), Slovan-Hakoah 2:2 (0:1), Simmering-Rapid 4:2 (2:2), Vienna-WAC 2:2 (1:1), Sportclub-Hertha 3:0 (2:0).**

A bajnokság állása: 1. MTK 12 pont, 2. FTC 10 pont, 3. UTE 10 pont, 4. UTSE 7 pont, 5. Vasas 7 pont, 8. BTC 6 pont, 7. „33” FC 5 pont, 8. Törökvis SE 5 pont, 9. KAC 5 pont, 10. VAC 5 pont, 11. III. ker. TVE 4 pont, 12. Zuglói-VII. ker. AC 4 pont.

A MAFC atletikai versenye mérsékelt eredményeket hozott. Egyedül Bejczy teljesítménye figyelemreméltó, az 1000 méteren 2 p. 41.6 mp. alatt győzött Csekey (Csillaghegy) ellen. Somfay a 400-as gátat 58.2 mp. alatt nyerte. A 15x400-as stafétában a MAC győzött 14 p. 2.2 mp.-ces idővel.

Peters amatőr világbajnokot legyőzték a professzionisták

A Magyar Kerékpáros Szövetség nemzetközi viadala
Bánitzky és Bartos pompás győzelme a külföldiek fölött

A Magyar Kerékpáros Szövetség vasárnapi nemzetközi viadala, mely a szezon utolsó versenye volt, fordulópontot jelent a magyar keréksport, még helyesebben a Millenáris-versenypálya történetében, mert a fővárosnak végre rá kellett jönnie arra, hogy eddig követett pályapolitikájára megöli ezt a virágzó sportot, a fővárost pedig nagy anyagi veszteség éri.

A vasárnapi verseny szenzációja az volt, hogy Peeterset, az amatőr világbajnokot, a pompásan összedolgozó német professzionisták, Stabe, Schraage és a szimpatikus Gottfried alaposan helybenhagyták. Magyar versenyző ebben a társaságban természetesen szóhoz sem juthatott. Ellenben a motorvezetéses versenyekben előbb Bánitzky, azután Bartos megsemmisítő fölénytel verték Vermeert és Brummert, a „gépembert”, aki tavaly szinte megszámlálhatatlan körökkel verte a mieinket.

Részletes eredmények:

- I. Térkönyverseny kezdők részére, 100 méter: 1. Radó Lajos (Vándorkedv KK), 2. Stéger (EKK), 3. Hafner (Vasas).
- II. Haladó versenyzők selejtező futama: 1. Schwartz Ernő (JKK), 2. Tökési (Vasas), 3. Benyó (Vasas), 4. Löwinger (VII. KK).
- III. Nemzetközi távolsági főverseny, 2500 méter: 1. Alfred Schraage (Berlin), 2. Eugen Stabe (Berlin), 3. Willy Gottfried (Hannover), 4. Maurice Peeters (Hollandia), 5. Grimm. — Vezetőbíró: 1. Szilágyi Imre (VII. KK), 2. Peeters (Hollandia). Utolsó 200 méter 13.8 mp.

- IV. Selejtező verseny II. oszt. főversenyzők részére: 1. Ságly József (VII. KK), 2. Schwarzcz, 3. Benyó.
- V. Holland-német-magyar mérkőzés, 1000 m.: 1. Eugen Stabe (Berlin), 2. Willy Gottfried (Hannover), 3. Maurice Peeters (Holland), 4. Grimm (EKK), 5. Rörich (TFC), 6. Alfred Schraage (Berlin). Utolsó 200 méter 14.1 mp.
- VI. Nemzetközi motorvezetéses verseny, 2x20 km. Első futam: 1. Bánitzky József (KKK), vez. Nagy Károly, 2. Bartos (VII. ker. SC), 490 méterrel, 3. Tóth II. (VII. KK) 1550 méterrel. — Második futam: 1. Bartos Gyula (VII. ker. SC), 2. Gustav Brummert (Magdeburg) 500 méterrel, 3. Tenn Vermeer (Hollandia) 800 méterrel, 4. Bánitzky (KKK) 1000 méterrel. Végeredményben 1. Bartos Gyula, 2. Bánitzky, 3. Vermeer. Idő: 21 p. 05, illetve 21 p. 08 mp.
- VII. Nemzetközi páros verseny, 20 km.: 1. Gottfried-Stabe, 2. Schwarzcz-Grimm, 3. Szécsényi-Szilágyi, 4. Rusovszky-Ságly, 5. Trachtulecz-Tökés.
- VIII. Nemzetközi bucsuhandicap, 2500 méter: 1. Rusovszky Mihály (VII. KK), 2. Trachtulecz (VII. KK), 3. Ságly, 4. Szilágyi, 5. Gottfried. Idő: 3 p. 21.4 mp.

TENNISZ-RACKETEK, LABDÁK, CIPŐK, Tel. 32-20.
ANGOL, NÉMET ÉS MAGYAR GYÁRTMÁNYOK
KERTÉSZ II. Andrássy-ut 36, Párisi Nagy Áruházal szemben

Központi Iroda: TELEFON: 18-08.
IV, Pilyax-köz 9
Königstättler DEMI SEC
Testvérek Rt.

„PYRAMIS”
MAGYAR FÖLDÉRTÉKESÉK ÉS FÖLDÉRLÜK
KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI, TEREZ-KÖRUT 26. SZ.
Mezőgazdasági géposztály,
gabona-, erőtakarmany- és műtrágyaosztály.
428 Telefon: 65-49, 65-50, 17-89, 153-03.

Európa-bajnokság

Jaago újabb győzelmet aratott.

A vége felé közeledő „Európa bajnokság” döntő küzdelmei során a szimpatikus eszt világbajnok, Jaago, vasárnap újabb értékes győzelmet aratott a nálánál jóval sulvosabb és durva Havlicsek fölött, akit a 12. percben karáthuzással fektetett két vállra. A győztes Jaagót a Fővárosi Cirkuszt színültig megtöltő közönség lelkesen ünnepelte. — A Samson-Barkowiak mérkőzésben a 36 kilogrammal könnyebb lengyel bajnok 20 percen át sikeresen állt ellent a tulerélyesen dolgozó Samsonnak. Végül is azonban karáthuzásból esett. — A Schwarz-Pichler-párharcban Pichler gorombáskodott, akit a zsűri egy ízben meg is intett. Bár Schwarz, a világbajnok, többször hozta veszélyes helyzetbe ellenfelét, annak mégis sikerült a 25. percet döntetlenül kihuzni.

Hétfőn este 9 órakor a következő nagyjelentőségű mérkőzések kerülnek eldöntésre:
I. Samson-Schwarz „catch es catch can”-mérkőzés 5-ször 7 percig. Ez lesz az első „fogd, ahol foghatod” birkózás Magyarországon. Samson félmillió koronát ajánlott föl, ha vesztes maradna. II. Jaago-Pichler. III. Havlicsek-Barkowiak.

Lósport

Simson nyerte a St. Legert

Hüvös, őszi időben, közepes békőznapi látogatottság mellett folyt le vasárnap az alagi versenyterén a derby-évi utolsó klasszikus erőpróbája, a Magyar St. Leger. Az értékes díjat Reischl báró hatalmas Sasztrím-méjje, Simson nyerte meg, az alagi pályán kedvelőitlen menő Ascanio és F. Béla bácsi ellen. Pergolosa és Parádés mint Ascanio, illetve F. Béla bácsi vezetője indult.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Pour l'amour (2½) Müller, 2. Szelyény (1½) Vondra, 3. Reintintia (1¼) Szabó L. II. Feh. 1. h. Tot: 2000:6500.
- II. futam: 1. Piliigran (2) Pretzner, 2. Széles (4) Szabó L. II., 3. Faluszepe (16) Nagy G. Fm: Sargám (12), Talán (20), My Pet (25), Adut (10), Párkány (10), Alpión (33), Talisman (6), Citera (66), Rigolo (8), Rozsnyó (20), A tempo (6), Evie Marshall (9), Baldur (66), Szivelen (19), Orignet (6). 2h. 13h. Tot: 2000:6400, 3299, 4000, 15.000.
- III. futam: 1. Simson (p) Jaago, 2. Ascanio (1½) Esch, 3. F. Béla bácsi (3) Schejbal. Fm: Pergolosa (20), Parádés (6). 1h. 3h. Tot: 2000:2500, 2000, 2400.
- IV. futam: 1. Esküszegő (6) Biernaczyk, 2. Cíha (8) Takács, 3. Mende-Monda (6) Szokolai. Fm: Pomona (8), Szándék (8), Frivol (10), Planéta (3), Kedvesem (8), Bárfa (6), Korax (1½), 2½h. 2h. Tot: 2000:22.400, 6800, 10.400, 5000.
- V. futam: 1. Rosszino (2½) Takács, 2. Székelyvör (4) Pretzner, 3. Győztes (3) Hofbauer. Fm: Tokoró (6:10p), 2h. 3h. Tot: 2000:10.000.
- VI. futam: 1. Fácán (10) Lapos, 2. Corona (p) Pretzner, 3. Bergfriede (3) Szabó L. II. Fm: Embona (6), Melia (3½), Turán (5), Babucezi (6).

Budapesti lóvetőversenyek. A vasárnapi lóvetőversenyek részletes eredménye:
I. futam: 1. Commune, 2. Rota, 3. Pancsi. Fm. 4 16. Tot: 1000:1160, 1200, 2000, 1200. — II. futam: 1. Muzsika, 2. Kilimán, 3. Wilburn Watts. Fm: 8 16. Tot: 1000:79.000, 2500, 1600, 2000. — III. futam: 1. Viktoria Watts, 2. Felja d'Indiana, 3. Felhő. Fm: 4 16. Tot: 1000:11.100, 1700, 1300, 1100. — IV. futam: 1. Rendelen, 2. Falurosza P., 3. Leselkedő. Fm: 8 16. Tot: 1000:2200, 1400, 3200, 2200. — V. futam: 1. Hebelia, 2. Lady Diana. Fm: 3 16. Tot: 1000:2100, 1100, 1300. — VI. futam: 1. Bessie Leyburn-Csiga, 2. Pilius-Visszhang. Indult még 4 fogat.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós.
Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest. VIII. Conti-u. 4.

Figyelmeztetés!
A valódi
Modiano
Club Spécialité
cigarettapapír minden egyes lapján és hüvelyén a gyáros víznyomással nyomott
S.D. Modiano
aldirása olvasható,
Ezen közismert és
főfülmulhatatlan
minőségben készült gyártmányok minden dohánytözsdeben kaphatók.

ISOTTA FRASCHINI
O.M. (Officine Meccaniche) AUTOMOBILOK
a vezető olasz világmárkák
Magyarországi vezérgyártó: KALLNER, VI. IZBET FERENC-TÉR 14.

Apolló citrom-tabletta pótolja a citromot. Kellemes, üdítő izl. Kapható mindenütt. — Főraktár: Pharmacia Rt.